

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre . . . 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre . . 1 „ 50 kr.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

Kéziratok nem adhatók vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyilttérben minden garmond sor díja 20 kr.

HIRDETÉS DIJJA

Hivatalos hirdetéseknek:
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Petitnél nagyobb, avagy diszkrétül vagy körzetel ellátott hirdetésekért térmenték szerint minden negyszög centim. után 3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

TÉL.

A zord északi szél, a tél hirhozója, megmegrázza az ablakokat, figyelmeztetve az embereket a tél közelségére. Szinte várjuk már, hogy reggelre jégvirágot fest ablakainkra a fagy.

Öröm, viság és mulatozás, de egyuttal a nyomor, a nélkülözés évszaka ez.

A téli idő beállta borzalommal tölti el a szegény ember lelkét. Mig a gazdagok várják a szánkázás, koresolyázás és balozás egymást felváltó multságait: a szegény osztály remülettel gondol a dermesztő hideg okozta nyomorra. Nyáron nagyobb a kereset és kisebb a szükséglet. Kinek csak ép keze-lába van, megkeresheti mindennapi kenyerét. Az igazi szegénység csak télen érezhető.

Az idej rosz termés és annak következtében beállott nagy drágaság már előre sejteti az idej tél borzalmasságát. A földmivesnek nincs mit eladnia, kiadásait a minimumra redukálja és azt az iparos- és kereskedőosztály érzi legjobban.

Lássuk most már vajjon a rosz termés és annak következtében beállott rég nem tapasztalt nagy drágaság bennünket ujhelyieket is közelebből érint-e?

Mi más feleletet lehet arra adni, hogy bizony nagyobb mértékben mint bármely más várost. A filokszera pusztításai megfosztották a lakosság nagy részét vagyonától és keresetétől. Mióta elnémult hegyeinken a szüreti dal, megszűnt az anyagi jólét is. Az az iparos, aki ezelőtt csak télen üzte mesterségét, egész nyáron át pedig szőlőjében dolgozott, ami elég dusan jövedelmezett, ma már csak keze munkája után édegethet. Mi történik egy ilyen, ha megakadt a munka, mint az

télen meg szokott történni. Miből tartsa fenn magát és családját? Mit várhat egy ilyen az idej téltől, mikor tudja, hogy a földmives reményeit a jégeső és egyéb elemi csapások, jóságát a vész tette tönkre, az élelmi szerek árai pedig ijestően emelkednek.

Nem azok az igazi szegények, kik házról-házra koldulnak, mert azok nincsenek az éhezésnek kiszolgáltatva.

Igazi szegény az, aki minden igyekeztével dacára sem kap annyi munkát, hogy önmagának kenyeret adjon, önérzete, szemérmessége nem engedi, hogy alamizsna után nyujtsa ki kezét.

Egyes ember pietása, áldozatkészsége mindenestre nemes dolog; de az általános bajokon nem segít.

S kérdelem van-e S.-A.-Ujhelynek a közel jövőben „rendezett tanácsu város“ ában egyetlen egy oly intézmény, mely az anyagi gondokkal küzdő szegény polgárnak legnagyobb szükség esetén segítséget nyújt?

Más sokkal jelentéktelenebb városokban ezt a kérdést már megoldották oly intézmények létesítése révén, melyek hivatalosan pénzügyi segítséget nyújtani a nyomorban szinylőknek.

„Az a szívtelen elv“ — mondja Herzeg Mihály dr. az egyetemi ifjak nyomorának enyhítése céljából a közönséghez intézett szövegében — „hogyan éljen mindenki úgy ahogy tud, nem válik be. Az erősnek a gyengét, a gazdagnak a szegényt támogatni, védelmezni kell!“ . . .

A mi esetünkben nem is annyira könyöradományokról van szó, mint inkább egy oly intézménynek, illetve egyesületnek a létesítéséről, mely hivatva lenne a középosztályt takarékosra szoktatni, bármily kis összegű heti betétek segítsé-

gével tökeszerzésre ösztönözni. 30—40 krt elvonni a heti keresetből nem valami horribilis összeg, különösen munkaidőben. Igyen pedig az az iparos, vagy munkás egy kis tókere tesz szert. Ha azután pénz-zavarba jut, a tartalék-tökéhez folyamodhatnék.

Magához az egyesület létesítéséhez sem kívántatik egyéb, mint hogy a városnak néhány számottevő polgára némi kis lelkesedéssel kezébe vegye az ügyet.

Láttam egy kis német városban, hogy hordják vasárnaponként csoportosan a „Vereinsbüchl“-t a kasszába, avval a boldogító tudattal, hogy pár év alatt nagyobb summára tesznek szert. Miért nem lehetne ezt városunkban is megvalósítani, ahol a polgárok józansága és felvilágosítottága már előre garanciát nyújt az intézmény sikeréhez.

Minden nemesebb mozgalom a társadalomból kell hogy kiinduljon, természetesen, ha abban oly mozgó erők vannak, akik a társadalom nagy gépezetét megindítani tudják.

A nyomoruság magában hordja a szocializmus mérges csirait, államfelforgató eszméit. „Harc a töke ellen“ s egyéb veszedelmes elveik igen hamar termékeny talajra találhatnak. Ezeket a mérges miazmákat pedig csakis kulturális és nemzetgazdasági intézmények létesítésével lehet a társadalom szervezetéből kipusztítani.

Kaufmann Ármán.

A piaristák ünneplése.

S.-A.-Ujhely, dec. 8.

Szálló-igévé vált ez a kifejezés hazánkban: „a leghazafiasabb rend“. És ez a szállóige azt jelenti, hogy: piarista. A piarista ismét azt je-

biztatására, ott is hagyta azt. Elment a nagy városba szerencsét próbálni. Beállott szobaleány-nak. Onnan azután boldogságot eláruló leveleivel tette büszkévé szülőinek szívét.

A leányzó hazaérkezte után csakhamar fölkeresett.

A nem várt látogatás kissé meglepett. — Egy nagy szívességre kértém, mondá németes kiejtéssel, negédesen mosolyogva, — legyen szives levelet írni a vőlegényemnek.

Reá néztem. Kisütött frufruival, fejebubján kacéru föltüzdelt gesztenye színű durva hajfonataival, korai ráncal környezett, bágyadt, szürke szemével, vigyorgó kendőzött arcával, húságra valló öltözetével, miket a halálos ágytól cipelt magával, kellemetlen benyomást tón rám.

— Mit írjak, kérem, kérdém nem éppen udvariásan.

— Oh én diktálok.

No ilyesmi még nem igen esett meg velem, de méltányoltam okait. És diktált. A megszólítást így amint itt következik:

Egyetlen imádott forrón szeretett aranyos mucuskám!!! (a három fölkiáltójel 6 rendelte.) Aztán következett a sok örületes badarság, émelgyós ömlengés, édesességek, az utóbbiak milliókban s végre az aláírás: imádó Mariskád — pá! pá! pá! —

Az egész levél az együgyű szerelmes kebel prototipje volt. A tört lábról nem volt benne említés.

Szörnyen resteltem, hogy e sok dőreséget kezemirása fogja tolmácsolni.

Következett a címzés.

S ha én eddig a boldog vőlegényben va-

TÁRCA.

Régi malom!

Domboldalon, patakmentén
Elhagyott rom áll egyedül.
Rés hátán rés rosz fedelén,
Rozzant fala majd özvedül.

Hej mikor még hajdanában,
Búzáat őröl vig molnárok,
Szép leánykák bús danája,
S enyelgése szertehangzott.

Valamikor réges-régen,
Mikor e tört malomkerék
Forgott még vastengelyében,
Felzaklatva a víz színét:

De más is volt ott az élet . . .
Akkor, hej, be másként volt az!
Csiny és jó mód csak ugy fénylett
S malom táján nem nőtt a gaz!

Hires malom volt ez régen
Országos jó őröljéről,
De hiresebb hét megyében
A molnárné szép szeméről.

És most csak rom. Enyészet ül
Kidült-bedült rongy oldalán . . .
Szép asszonyok szép szemétől,
Pusztult, veszett el oly korán.

Cs. Zoltán.

Utcai trahit.

— A „Zemplén“ eredeti tárcája. —

Irta: Tarczayné R. A.

Schneider, a sváb molnár, kissé felöntött a garatra és oly szerencsétlenül botlott le a garatról, hogy eltörte a lábát.

Orvos nem kellett neki, mert az meg nem gyógyítaná, legfeljebb elválna a — felesleges lábát . . .

Hívtak kuruzslót, ki nagy tudományával és csodafüveivel egyaránt gyógyít: szerelmet, hűtlenséget, családi porpatvart s több efféle szívbéli kellemetlenséget, amellet igézést, veszettséget, ficamodást, tört tagot; sőt megmondja a jövőt, megmondja az ellopott, vagy elkallódott jószág hollétét is.

Az aztán ugy kiegyengette, kikente, zsindelebe préselte a tört lábát, hogy lassan üszkösödésnek kezdett menni s a páciens kinjában majd a falra mászott.

Szörnyű fájdalmak közben egyre emlegette a Mari nevet, mintha annak viselőjétől várt volna enyhületet. De a hívt, dacára hogy két levél is tudtára adta az otthon történt katasztrófát, igen késelt. Egy távirat aztán még is csak megtette a hatását. A várva várt megérkezett, a fájdalom azonban nem enyhített. Nem segített azon már a későn előhívott orvos se, ki csakugyan amputálni akart, mitől azonban a szerencsétlen mind haláláig irtózott.

Az a Mari pedig a beteg leánya volt, ki is fölserdülén, ösztöne és merészebb vágyai szüknek találták a falut, hol bölcsőjét ringatták és egy szép reggelen, a kis sakkablás tükör

lenti, hogy kegyes-rendi tanár. Különben a fogalmat magyarázni felesleges, mert hiszen 170 esztendeje múlt, hogy a piarista Zemplén vármegye földjén is színről-színre ösmeretes nemcsak, de köztisztelet és közszeretet tárgya.

Ezek a hatalmas közérzések, a tisztelet és szeretet érzései, melyek épp úgy megragadják a társadalmat, mint az egyes embert, indították f. hó 8-án a nemes vármegyének és székvárosának két küldöttségét, élén a közszeretű ősz főispánnal, hogy a „leghazafiasabb rend” alapításának 300 százados évfordulóján lerójják a Rend, közvetve pedig az újhelyi „rendház” előtt az előismerés adóját.

Az üdvözlés két beszéd formájában nyert ünnepies kifejezést. A főispán beszédét klasszikus rövidség jellemzi; minden szava a beszédnek nemcsak súlylyal bír, de egy-egy gondolat, egy-egy rámutatás azokra a jellembeli sajátságokra, amikből a piarista-, tüzetesebben pedig a magyar piarista-szellem formálódott, az a szellem, mely épp úgy megtisztult a nagy idők vérkeresztségében, mint akár maga a magyar hazafiaság, a hon-szeretem.

Tudósítónk az ünnepség lefolyásáról a következőket írja:

A vármegye és a székváros küldöttsége, mondhatnám 100-as küldöttsége, d. e. 9 órakor indult ki a vármegye székházából a főispán vezetésével, hogy jelenlétével illő díszet kölcsönözzön a piaristák jubileárius ünnepségének, mely a templomban nagymisével kezdődött. A templom már ekkor tömve volt közönséggel. Ott láttuk az első padosban a m. kir. honvéd-tiszt kart is *Czibur* őrnagy mellett és nagyszámban városunknak uri hölgyközönségét a többi padosokban. A főispán-vezette küldöttség számára a nagy oltár előtti tér volt fenntartva, ahol az első sorban Molnár főispán, Matolai alispán, Dókus főjegyző, Karsa F. árvászeki h. elnök, Fejes István ev. lelkész-esperes, Major törvénytudó h. elnök, Kulin kir. táblai bíró, Miklósy gk. esperes-lelkész és úgy tovább a küldöttségi tagok foglaltak helyet.

A nagy mise az ifjúsági énekkarnak „Veni Sancte”-jával kezdődött, miközben *Tóth Pál* piarista-tanár, házi lelkiját, lépett a szószékre és az evangéliom felolvasása után alkalmi szent beszédet mondott, mely mindvégig lekötötte a hallgatóság figyelmét. Zárószavai a szülőkhöz, amint kérte őket, hogy segítsenek az iskolának nevelés dolgában, minden hallgatóra mély hatást gyakoroltak. — Szentbeszéd után *Kovács* Endre k. r. tanár mondott énekes misét „Te-Deum”-mal. Az ifjúsági énekkar, *Lób Antal* k. r. tanár dirigálása mellett, gyönyörűen énekelt s kivált a „Bone Deus”-graduálé-t művészi eszettel emelte érvényre.

Mise után, d. e. 10-óra, tájban a piaristáknak abba az étkezőtermébe (refectorium), melynek vármegyénk alkotmányos élettörténetéből is nevezetes szerep jutott osztályrészül 1861-ben, vonult a vármegyei és városi küldöttség, ahol a piarista-atyákat, élükön a családővel, *Ormándy* dr.-ral már egybegyülekezve találta.

Es most egy olyan hatásos kép tárult a

lami jámbor henteslegény-félet képzeltem, a büszke hangon kiejtett név, ha meglepetésül volt föntartva, elérte a hatást. Tágra nyílt szemem önkénytelenül végig mérték a boldog menyasszonyt. „Hegyi Eduárd hadnagy urnak — forró szeretettel” — irtam a galambos rózsaszínű levélborítékra.

Azon tűnődtem, miként lesz képes egy művelt elme megemészteni ez összehalmozott ostobaságot, s érdeklődéssel néztem a válasz elé. Mindenben hittem csak abban nem, hogy egy gentleman ily alárendelt frigykötéssel komolyan törődjék.

— Gratulálók — mondám végre.

— Oh köszönöm! oh mi igen boldogok leszünk, mert igen forrón szeretjük egymást. — Es a kaució kérdése meg van már oldva? —

Hosszasan néztem reám, nem értette.

— A biztosíték, mely nélkül nem egyesülhetnek, ami egy hadnagy urnál körülbelül 30,000 forint, magyaráztam én.

Kétségbeesett zavar vett rajta erőt. Értetni kezdte, de még remélt.

— Hát kérem — „muszáj” annak lenni? hiszen én nagyon szegény vagyok.

— Bizony enélkül nagyon bajos lesz boldogulni, d: talán a hadnagy ur gazdag.

— Oh igen igen, ő nagyon gazdag. Az apja ministeri tanácsos. Elvehetné ő nagy kisasszonyt is, de ő csak engem akar. Nem kell annak senki más. Annyira szeret, hogy nem is élhet nélkülem. Hányszor mondta: Mariskám, ha te másba szeretnél és elhagynál, én azt nem élném túl, megölném magam, golyót röpítenék a szívembe — — mondá bizalmasan őszinteséggel — mindazonáltal roskedvűen távozott. Fölvilágosításom szöveget ütött a fejébe.

szemlélő elé, aminőben, azt hiszem, máshol nem igen volt módjában gyönyörködni egy-egy piaristának, hogy t. i. egy nagy vármegye, a „vezér-vármegye” főispánja kezével nyujtsa feléjük s adja át nekik a hazafias előismerés koszoruját, melyben képviselve volt minden rang, minden hitfelekezet a hálás érzetnek egy-egy virágszálával.

A főispán üdvözlő-beszéde így szólt:

Nagyságos és Főtisztelendő Igazgató Ur!
Mélyen tisztelt Tanár Urak!

Zemplén-vármegye közönsége értesülvén arról, hogy a piarista-rend alapítása 300 évi fordulóját ünnepli, ezen ünnep emeléséhez e díszes küldöttség útján hozzájárul; mert tudja azt, hogy a piarista-rend az újhelyi gimnázium ifjúságát, nehéz körülmények között is, következetesen, magyar hazafias irányban oktatta, oktatja és neveli.

Azért fogadják szívesen megérdemelt előismerésüket és tiszteletüket kifejezését. (*Eljenzés.*)

Kérjük a mindenható Istent, hogy engedje meg, miszerint nagyságos Igazgató ur, valamint tanártársai szeretett hazánk javára friss egészségben sokáig, igen sokáig működjenek! (*Erős eljenzés.*)

Az eljenzés lecsillapodása után *Ormándy* Miklós dr. a rendház feje, következő beszéddel válaszolt az üdvözlésre:

Méltóságos Főispán Ur!
Tekintetes vármegyei Küldöttség!
Mélyen tisztelt Uraim!

Midőn a Méltóságos Főispán ur vezetésével, a tek. vármegyei Küldöttség: a kegyes-tanítórind fenállásának háromszázados évfordulóján, reánk virradt örömmünepünk alkalomával, tiszteletének ily imponans módon és alakban kegyeskedett kifejezését adni: ez bennünket nemcsak megörvendeztet, hanem hálás köszönetre is késztet.

Valamint a tomboló viharok erejével dacolni tudó évszázados, óriási tölgy, valamikor csak parányi embrió volt, melyet az újjainkkal könnyen szétmorzsolható rovar-álcá is megsemmisíthetett volna, ha a kopár felszínen marad, míg ellenben, ha a termékeny talaj kebelébe fogadja: életre ébred, növekszik, nagygyá nő és lombkoronáját messzire kiterjesztve, az erdő disze és uralkodója lesz:

Igy fejlődött, egy kicsi magból, az isteni inspirációból, a kegyes-tanítórind is, egy szerény férfúnak, sz. Alapítónknak, Kalazanci sz. Józsefnek önfeláldozó munkássága által s növekedett oly nagygyá és életerőssé, hogy a fölötté elviharzott évszázadok romboló hatásának dicsőségesen ellent tudott állani egész a mai napig; igen, mert a talaj, melyből gyökerei életerejüket nyerték, olynemű volt, mely életben való maradását teljesen biztosította.

Ez a talaj és erő, pedig nem volt más, mint a mély vallásos érzelemből táplálkozó *hazaszeretet!*

Tudta azt és manap is tudja, minden magyar piarista, hogy „a hazaszeretet nem

Párnap mulva kigyult arecal a futástól lihegve röntött reám. Külső rendetlen megjelenése már ősi eredetiségére vallott, melybe alig párnap alatt süllyedt vissza.

— Elhoztam a „választot” tessék csak átolvasni.

— Már válaszolt?

— Oh, hát mit tetszik gondolni. Persze, hogy válaszolt! hiszen az olyan szerelmes „mint a macska.”

E költői hasonlat hatása alatt vettem át a levelet. Föltűnt, hogy a cím és a levél írása különbözött, mintha a levélíró ovatosságból folyamodott volna e kis hadi csaláshoz. Elkezdtem olvasni:

„Kedves Mariskám, édes kis pipiském — az obligát három fölkiáltó jel itt sem hiányzott. S aztán — de nem untatom e sorok olvasóját az eredeti levél reprodukálásával, csak azt jegyzem meg, hogy abban a sok *hah! ah! oh!* fölkiáltó szó csak úgy hemzsegett, közbe egy-egy elcsépelet frázis s a végén ez a tragikus fölkiáltás: „távolléted türethetetlen. Ha soká fog tartani: érzem, hogy vagy megőrülök, vagy megölnöm magam! A millió esókot viszonozza Mucoska”...

A hadnagy ur vállalkozó szelleme tetszett, az öngyilkossággal való fenyegetésétől azonban csak én rökönnyödtem meg. *Tóth Lőrincnek* az az epigrammája jutott eszembe hogy — „Hős Brutus Cátó és Szécheny halni akartak, mert hős lelkük nem bírta el a rabigát” — mert mostanában hogyha az iskolapénzt elverte az ifjone, pisztolyt vesz, a szerelmében csalatkozott szobaleány nyögve gyufát vacsorál...

Amde az én hallgatóm nem igen hihetett a fenyegetésben, mert zajos kacagásban tört ki s percekig nem birt magához térni. Aztán elkapva a levelet, mellözve minden leányos

csupán a hon földjéhez való ragaszkodásban áll, hanem inkább abban az érzelemben, mely nemzetünket, őseinket, népünket, családunkat, sőt kedves halottainkat is szeretni tanít, mert ezeket fűdi az a hant, mely bennünket ide köt! — Tudja azt, minden magyar piarista, hogy „az igazi hazafi, a hazához való ragaszkodást oly nemzeti és erkölcsi kötelességnek tekinti, mely ivadékról-ivadékra száll, és sohasem tagadja meg magát, ha a haza vesztélyben van!”

Ezt a sz. érzelmet, Uraim, a magyar piarista, még abban a gyászos emlékü időkben sem mulasztá el tanítványainak szívében fölkelteni és ápolni, midőn „magyarnak lenni bűn volt!” (*Lelkes eljenzés.*)

Mi, s.-a.-újhelyi piaristák, nemes büszkeséggel tekinthetünk elődeinknek, Zemplén vármegyében, 170 éven át teljesített fáradságos munkájának eredményére; mert 30 ezeret meghaladja azon növendékek száma, kiknek szívébe a vallás és hazaszeretet sz. igéinek magvait hintgették, s kik közül számos oly férfiú vált ki, kik a haza sorsának intézésében valóságos providentialis tényezők lettek! (*Ugy van.*)

Csoda-e tehát, ha a zempléni piaristák szívének minden dobbanása, minden időben együtt vert a nemes vármegye életereinek lüktetésével?!

De nem folytatnom tovább, ama fáradsalmak rajzolását, melyet elődeink a „létért való küzdelemben” kifejtettek, mert ez oly szomorú kép lenne, mely sehogy sem illenék be mai örömmünepünk szép keretébe!

Hanem csak rá akartam mutatni ama talajra és erőre, mely bennünket 300 hosszú esztendőknél át táplált és életben tartott; csak érinteni akartam ama viszonyt, mely szívünket Zemplén vármegye élete és szívével összeforrasztotta! (*Lelkes eljenzés.*)

Most, arra kérjük a Mélt. Főispán Urat és a tek. vármegyei Küldöttséget, hogy tekintsen bennünket ezentúl is a nemes vármegye testéhez tartozó tagoknak, még pedig olyanoknak, kiknek minden munkássága és törekvése oda irányul, hogy a vármegyének s így közvetve édes magyar hazánknak is javára lehessünk! (*Igen lelkes eljenzés.*)

Végül, arra kérjük a Magyarok nagy Istenét, hogy Zemplén vármegyének érdemekben gazdag, köztisztelet- és szeretetben élő vezérét, a Mélt. Főispán Urat, kinek életteljes, nemesak a vármegye jólléte és boldogításában, hanem intézetünk fölvirágoztatásában is akkor domborodott ki leginkább, midőn az, annyi küzdelmek után, végre főgymnasiumná lett. — Nemkülönbön a tek. vármegyei Küldöttségnek minden tagját, valamint mindazon jó Urakat, kik mai örömmünepünk alkalomával megtisztelni kegyesek voltak: áldja meg, és igen-igen sokáig éltesse! (*Minden oldalról megújuló eljenzés.*)

Az üdvözléseknek ily ünnepies módon és formákban történt kieserése után pompás vil-

szeméret, indiskrét, szemeim előtt gombolta ki a derekát, hévvel a szíve tájékára rejtette és még ott is szorongatta, mintha féltette volna valakitől.

— Oh mily boldog vagyok! Istenkém! ujongott. Az a kis csacsim! oh a bolondkám, lám hogy szeret! tudom, tudom! Bebizonyította nem egyszer, — és így monologizált tovább: Minden este nálam ül, tüzes vassal se lehetne éjjel kitarzni — oh mint eped utánam, mint rajong! olyan szerelmes, olyan féltékeny az, hogy másra se nevetnem, se nézmem nem szabad, oh bár mehetnék minél előbb hozzá! hogy szeretném látni istenkém!

— Hát atyja soká huzhatja még — kérdém a boldog ömlengőt, önkénytelenül a sötét háttérre gondolva.

— Jajj, ki tudja meddig. És elkezdte vádolni, megszólni a szereneséltent.

— Olyan könnyelmű volt mindig, kellett az a baj neki és mindnyájunknak s most nekem itt kell lennem.

— Nem kénytelen velem.

— De mikor nem eresztenek! pedig én a bajon úgy se segíthetek.

Annyi szivtelenség hallatára kérdés támadt bennem, miként lehet, hogy az az érzellem, melynek a lélekre nemesítő hatásáról és magasatos voltáról a költők évezredek óta himnuszokat zengenek, e durva szívet oly elfásultta, érzéketlenné és kegyetlenné tette, hogy megtagadja még a természet adta legszentebb jogokat is. Pillanatra feledtem, hogy csiszolt ékkő helyett utcai trahittal, érzellem helyett profán érzéki szenvedélyvel állok szemben.

— Mikor fogunk irni megint? — kérdé ellenállhatatlannak vélt mosolylyal, melytől sokat remélt.

— Amikor akarja.

Folytatás az I. mellékleten.

lásreggelivel szolgáltak a piaristák a küldöttségi tagoknak, most már kedves vendégeiknek.

Igy érkezett el a d. e. 11 óra, az iskolai ünnepség órája. Búcsút vettünk a piaristák ősi termétől, mely a pálosok idejében falai között Arpád királyi hercegeket is látott vendégekkül, s átsétált a közönség, élén a főispánnal, a főgimn. rajztermébe, ahol viharos éljenzéssel fogadta a vármegye és a város fényszék küldöttségét a folyósokon két sorjában felállított nemes tanulóifjúság mint bent a teremben is a lelkes hölgyközönség.

Az iskolai ünnepségről lapunk Különfélek rovatában szólunk.

Vármegyei ügyek.

A közigazgatási bizottság f. hó 10-én tartott üléséről a következőkben tájékoztatjuk olvasóinkat:

Az alispán jelentette, hogy Payzoss Andor árvászéki elnök és Pékary Gyula árvászéki ülnök saját kérelmükre nyugdíjaztatván, az 1898. jan. 1-től megüresedő helyeiket a f. hó 14-iki közgyűlés fogja választás útján betölteni. — Amerikába kivándorolt nov. hó folyamán 28 egyén 3 járás területéről, visszajöttek ugyanoda 13-an. — Zsidó zugiskolát újabban nem találtak.

Hlavathy József, kir. ügyész jelentette, hogy a kir. törvényszéki fogházban volt a novemberi rablétszám 265, ebben elítelt 213. — Jelentésének további részében, a felújítás folyamatában lévő szőlőterületeken alkalmazott rabmunkásokról szólván, kiemelte, hogy a foglalkoztatásban a munkának ugy erkölcsi, mint anyagi hatása minden várakozást felülmúló. A rabok a legfőbb mértékkel viszonyozzák azt a jótéteményt, amiben őket a szabadban való mozgás részelteti, de a munkaadók is nagyon meg vannak elégedve, mert a rabokban megbízható, szorgalmas és jó munkásokat nyertek szőlőterületeik megmunkáltatásához. Eddig 15 csoportban 160 rabmunkást foglalkoztattak, akik után nov. 30-ig 4223 ftnyi tiszta jövedelmet szolgáltatott be a kir. ügyész a s.-a.-ujhelyi kir. adóhivatalba. — Tekintettel pedig arra, hogy újabb rabesortok foglalkoztatására 22 szőlőtulajdonos-munkaadó jegyeztette magát elő, — és tekintettel arra, hogy a szőlőhegyeken foglalkoztatott rabok lelkiütere a munka nemessítő hatással volt s közöttük egyetlenegy fegyelmi eset sem fordult elő: indítatva érezte magát Hlavathy kir. ügyész egy javaslat megtételére, melylyel a várományos 22 munkaadót bizonyosan a hála élénk érzetere ébresztette; javasolta t. i. hogy a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszéki fogházba, mely 280 egyént tud befogadni, raboknak más fogházakból leendő ide rendelése iránt az igazságügyi kir. miniszterhez fölterjesztés intéztessek. A fölterjesztés sikeres lesz, ugymond, mert igaz hogy a rablétszám emelkedése szükségessé teszi a fogházörök számának szaporítását, ami új kiadást okoz; ámde ez a kiadás bõ fedezetet talál a rabmunkások kereseti összegeiben, valamint erkölcsi

A mérészség, amelylyel „postillon d'amour”-jává tett, bosszantott, de a helyzet tragikomikus volta szórakoztatott.

Kirohant

Utána néztem amint a népből kikerült, tagba szakadt alakja, vaskos természetével, szögletes mozdulataival tova sietett. Nem nézhettem visszatetszés — de némi szánalom nélkül is, őt.

— No végre kiszenvedett. Mondá újból előkerülve s szeméit hatás vadászóan törölgetve. — Tessék értesíteni Edémet, hogy holnapután megyek.

El is ment. Rövid időn aztán ilyféleképpen irt az anyjának:

„A hadnagyhoz nem megyek. Megtudtam, hogy haszontalan lump fráter, család, jellemtelen ember. Nekem udvarolt, itten evett-ivott és jegyben jár egy árva uri kisasszonnyal. Nekem most egy csinos grófi szakács udvarol.”

Nem hagyta a dolgot abba, megboszulta magát. Pár nap múlva ezt írta:

„Sok az, amit én tettem. Elmentem az Eduárdom jegyeséhez és elmondtam neki mindent. Milyen viszonyban van velem. Megmutattam a leveleit, az arcképét amit tőle kaptam. No adtam én annak! olyan lett az mint a sóbálvány, nem szólhatott — csak rám meresztette a nagy szeméit és könyei csak úgy pergették. Ugy kell neki! A házasságból semmi se lesz. Eduárd előbb nagyon dühös volt, de már kibékült. Most már egészen és örökre az enyém. Ha kapitány lesz megesküszünk. Boldog leánya, Mariska.

Hogy a kapitány beváltja-e ígését, azt a jövő fogja beigazolni.

ellenszolgáltatásra talál abban a tekintetben is, hogy a rab-lelkeket megmementi a becsületes munkálkodás és őket kész kitanult szőlőmunkásokká képesíti. — Jelentésében kiemelte még a kir. ügyész Schweitzer János kir. fogházfelügyelő érdemeit és nagy ügybuzgóságát is. — Löcherer dr. és Fejes István kb. tagok hozzászólása után, hogy t. i. az újhelyi kir. törvényszéki fogház kerületi fogházzá emeltessék: az előadottak értelmében fölirat intéztetett a miniszterhez, — ömeltósága a főispán pedig a kir. ügyésznek köszönetet, ugyszintén az ügybuzgó fogház-felügyelőnek elismerését nyilváníttotta a közg. biz. részéről.

Miski Zsigmond és Kurittyák Péter esendőöröknek, akik Varannón a f. hó 7-én pusztított tüzvész alkalmával a lángok közül saját életük kockáztatásával hoztak ki egy beteg embert: elismerését nyilváníttotta a közg. bizottság.

Némi megnyugtatóra szolgálhat a közönségnek, hogy Wlasics kultuszminister a közg. bizottsághoz intézett leiratában újabb ígéretet tett a s.-a.-ujhelyi polgári felső leányiskola létesítésé iránt; nevezetesen kilátásba helyezte, hogy tárájának a kir. pénzügyminisiteről nyelendő dotációjából igyekeznek majd oda hatni, hogy a szóban levő iskola az 1899/1900 tanév számára megnyitassék.

A Zemplén-vármegyei közkórház napi ápolás-díját 1898-ra 70 krban javasolta megállapítani s az átdolgozott költségelőirányzatot ily értelemben terjesztette föl a belügyi kir. miniszterhez a közg. bizottság.

Az árvászéki előadók tevékenységi kimutatásából meglegedéssel értesült a kbizottság, hogy nov. végén a hátralek nem volt több, mint összesen: 237 ügydarab.

Stépán Gábor közg. b. tag az „Osztrák Fönix” tűzkárbiztosító társaság erőszakoskodására hívta föl a közg. b. figyelmét egy konkrét eset alkalmából, hogy t. i. egy károsult egyének vonakodik kifizetni a kárösszeget mindaddig, míg újabban 6 évre kiállított kötvényét a károsult fél alá nem írja, amit ez tenni vonakodik. — Hatósági intézkedés végett kiadták a főszolgabírónak.

A közegészségi állapota novemberben rosra fordult, mert a vörheny-járvány a vmegye egész területét nyugtalanította. Az újhelyi kir. dohánygyárból egy munkásnő ledér életmód miatt kizárattott.

A tanfelügyelő jelentéséből amely örömmel értesült a közg. bizottság, hogy mózes-vallásu atyánkfiai újabban igen szép tanubizonyosságát adták hazafiságuknak avval is, hogy vármegyének több nagy községében lévő iskoláikban a bibliát magyar-nyelven tanítatják: épp oly visszatetszést szült, hogy Homonna nagyközségben, hol az iskolai elüljáróság azt a dícséretre méltó újítást szintén behozni szándékozott, az odavaló rabbinussal ellenkezésbe jött. Emiatt az iskolázék eme tisztességéről lemondott. — Az a. b. bereczkii államilag segített községi iskola érdekében, melytől az állami segedelem minden ok nélkül megvonatott, fölirtak a miniszterhez. — Stépán G. kb. tag indítványára utasították a járásorvos, hogy az abarai ev. ref. iskolát, mely az abban szorongó 116 gyermek egészségét kockáztatja, haladéktalanul vizsgálja meg s tapasztalataról további sürgős intézkedés végett a j. főszolgabírójának késedelem nélkül jelentést tegyen.

Ugy az állami, mint a törv. hat. közutak jó karban vannak.

A kir. pénzügyigazgató jeletette, hogy az állami egyenesadók novemberi befizetésében 77,000 ftnyi visszaesés mutatkozik ugyan, hanem az ez évi jan.—nov.-i befizetés 46,000 ftal mulja fölül a mult év folyamán elért 11 havi befizetés eredményét.

Végeztül fölemlítjük, hogy Kovály György morvai, Vaszily Péter izbugyai, Saláta András udvai, Petrócz György oresszka, Juhász István b.-kereszturi, Zsuzsó András zbugyai, Fedorisin József tavarnai és Hadzik Mihály lubisei lakos hadköteles egyéneknek kivételes nősülés megengedéseért benyújtott folyamodásaik pártfogással fölterjesztettek a honvédelemügyi kir. miniszterhez.

A d. e. 9-kor kezdődött ülés d. u. 1/2 1 órakor végződött.

Pénztárvizsgálat. Az 1870. XLII. t. c. 58. §. n) pontja értelmében eljáró küldöttség az alispán elnöklete mellett f. hó 9-én váratlan vizsgálatot foganatosított a vármegyei és a gyám-pénztárban, — most is, mint rendszerint teljesen megnyugtató eredményvel.

A tőke-terebes—gálszécs—varannó—kapii h. é. vasút. A kereskedelemügyi m. k.

*) Lapunk nyomtatása közben magán uton értesültünk, hogy Dókus Ernő kerületi országos képviselő közbenjárására az a. bereczkii községi iskola államivá tétetett. Gratulálunk a szerencsés bereczkii szomszédoknak! Szerk.

minisztérium megbizásából, mint értesülünk, Zay Imre gróf és Eberwein B. János engedélyesek tervezett vasútjának közigazgatási bejárása vármegyénk területén f. hó 17-én kezdődik és f. hó 23-án Kapi községben végződik. A nagyszámu bizottság, mely a kereskedelem-, a földmívelés-, nemkülönbben a hadügyi minisztérium, ugyszintén a vármegye kiküldöttjeiből (Matolai Etele alispán és Stépán Gábor kb. tag) a M. A. Vasút hivatalnokaiból és az érdekeltség mérnökeiből áll, a közg. bejárásnak első napját Gálszécsen tölti, egy napig Parnón, 3 napig Varannón, továbbá egy napig Hannusfalván, végre pedig Kapi községben fog tartózkodni, hogy a községek és érdekeltek kívánatait az építendő pályaudvarok, hidak, hozzájárutak stb. tekintetében fontolóra vegye. — Az engedélyeseknek a vasút létesítése érdekében kifejtett szorgalmas munkássága remélünk engedi, hogy a vasúti terv megvalósulásához mindinkább közeledik. Fölkérjük tehát ezennel a vasutmenti községeket és érdekelteket, hogy hathatós támogatásukkal, kivált hogy törzsrésztvények jegyzésével járuljanak a vasutépítéshez szükséges törzsrésztvény-mennyiség összehozásához, hogy így a szóban levő vasutvonal, mely hivatva lesz az egész vidék közgazdasági jólétének emelésére üdvös hatást gyakorolni, minél gyorsabban kiépülhessen.

Állami anyakönyvi statisztika. A sátoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál (1897. dec. 4-étől decemb. 11-éig) a) házasságot kötött: 3 pár; b) kihirdettetett: 1 egyén c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 10 esetben; d) elhalálozott: 10 egyén.

Hirek a nagyvilágból.

Ausztriában a Reichsrath segedelmével lehetetlen lévén életbe léptetni a provizóriumot, ennek folytán az osztrák kormány kénytelen, az alkotmány 14. §-ára támaszkodva, rendeleti uton vinni azt keresztül és parlament nélkül kormányozni.

Sterneck Miksa báró tengernagy, az osztrák-magyar tengeri haderőnek szerencséskezű ujjászervezője, a lissai tengeri csatának diadalkoszorús hőse, szívvel-lélekkel következtében hirtelen elhunyt. Temetése a lehető legnagyobb katonai pompával f. hó 7-én volt Bécsben. Temetésre elment Öfelsége a király is és a Bécsben tartózkodó főhercegek is mindannyian ott voltak. Velünk, magyarokkal, mindig rokonszenvezett s ő volt az, aki a Kossuth-féle jelszónak, hogy „Tengerre magyar!” minden erejével iparkodott érvényt szerezni a hadi-tengerészet terén. Aldás emlékére!

A békekötés Törökország és Görögország között, végre-valahára és szinte észrevétlenül, megtörtént. A békeszerződés 4 millió török font hadikárpótlást ró Görögországra. Tesszáliát ugyan visszakapja, hanem a megerősített hegyszorosok és egyéb sztratégiai pontok Törökország birtokába mennek át.

Olaszországban a Rudini-kormány beadta lemondását. Bizonyosnak mondják, hogy az új kabinet megalakítását Rudini elnökre fogja bízni a király.

Oláhországban zsidóellenes lázongások tünetei mutatkoznak. Dühöngő, vértzomjazó tömegek vonulnak végig az utcákon s romboló dühök a zsidók ellen fordul.

Szerbiában a Morava folyó menti községek lakosai között éhínség tört ki.

Köster német tengernagy, ki a Sterneck br. tengernagy temetésén részt vett, a Lipótrend nagykeresztjét kapta öfelségétől.

Munkácsy Mihály egészségében oly rosszabbul állott be, hogy állapotát orvosai reménytelennek tartják.

Hirek az országból.

A magyar országgyűlés előtt történeti fontosságu egy kormány-javaslat vár tárgyalásra. A javaslat utasítást tartalmaz, hogy ha a magyar kormány 1898 máj. 1-ig a közösgyi végleges kiegyezést alkotmányos uton az osztrák kormányval létre nem hozhatná és a képviselőház elé nem terjeszthetné: tartozik az önálló rendezésre nézve a magyar törvényhozás elé törvényjavaslatokkal lépni.

Lukács pénzügyi miniszter benyújtotta az 1898 évi állami költségvetést tárgyzó törvényjavaslatot, mely szerint a rendes évi kiadás: 449 millió, 34 ezer és 223 ft, míg a bevétel: 470 millió, 605 ezer és 451 ft és így a fölösleg 21 millió 521 ezer és 203 ftal van előirányozva. — Méltó büszkeséggel mutatott rá a pénzügyminiszter az 1896-iki állami zárószámadásra is, mely 15 és 1/2 millió fölösleget tüntet fel.

Jósika Samu báró, a király személye körüli miniszter, egészségi okok miatt, három hónapra Raguzába utazik. A miniszter szabadsága alatt **Bánffy Dezső** br. miniszterelnök helyettesíti.

Különfélék.

— **Személyi hir.** **Pataky Miklós** városi jegyző t. barátunkat és munkatársunkat legújabbban az a megtiszteltetés érte, hogy a „Községi Közigazgatási Lexikon” szerkesztésében a közremunkáló szakírók sorába bevásztották.

— **Az új évi gratulációk megváltására** fölkerjük a „Zemplén” t. olvasóközönségét. Akik elfogadják immár a *hetedik* év szokása szerint azt a szép gyakorlatot, hogy jó barátait és ismerőseiket lapunk útján keressék föl a boldog-újév kívánásával s egyszersmind bizonyos váltásösszeget az *ujhelyi árház-alap gyarapítására* kiadóhivatalunkhoz befizetnek: kettős célt érnek el; egyrészt, hogy a jobbára terhes új évi üdvözlést az illedelem megsértése nélkül nyelhetik; másrészt, hogy az emberi nyomor enyhítésére, valláskülönbség nélkül, áldozatot hoznak. Mindazokat tehát, kik a konvencionális *B. u. é. k.*-t magukon cipelő biléták gyártásánál többre becsülik a jótékony-ság gyakorlását: bizalommal kérjük, sziveskedjenek váltásaikat a „Zemplén” kiadóhivatalához annak idején eljuttatni. Mi pedig mindazok nevében is, kik új évi gratulációkat az *ujhelyi árház* javára megváltják már a f. hó 31-én megjelölt számunkban kifejezést adunk új évi köszöntésünknek. A „Zemplén” szerkesztése és kiadóhivatala ezennel megnyitják az adakozást 5 koronával.

— **Miklós-napja Ujhelyben.** **Ormándy Miklós** dr.-t, az *ujhelyi piaristák főgimnáziumának* tudós igazgatóját nevenapja előestéjén az intézeti ifjuság I—VIII. osztálya, a tanárok vezetése alatt, együttesen kereste föl. A ifjuság érzelmeit **Füzesséry Géza** VIII. o. t. tolmácsolta, mire az igazgató szorgalomra és jó magaviseletre buzdító beszéddel válaszolt. Az ifjuság tisztelgése a főgimn. énekkar alkalmi s gyönyörű kvartettjeinek előadásával kezdődött és végződött. Másnap a szülők, tanúgybarátok és jóismerősök egész légiója tett tisztelgő látogatást a közbeesülésnek örvendő tanúgyi férfinál, kifejezést adva mindenik legjobb kívánatainak.

— **Iskolai ünnepség a piaristáknál.** A kegyes-tanítórend első iskolájának Rómában ezeltől 300 évvel történt megnyitása emlékéből az *ujhelyi piaristák főgimnáziumában* f. hó 8-án rendezett iskolai ünnepségen oly szép számú és előkelő közönség vett részt, amelyre még nincs példa a Zemplén vármegyébe telepített piaristák 170 esztendőre szóló évkönyvében. — Amint a kölesönös üdvözléseknek, miket ünneplők és ünnepelek, a vármegye meg a város küldöttsége és a piaristák egymással a legnyújásabb hangokon váltottak, a rendházban vége lett és a főispán az öt követő küldöttségekkel és tanárakkal a rendházból a főgimnázium rajzolótermébe általtott, úgy d. e. 11 óra tájban kezdődött az iskolai ünnepség, melynek műsorozata a következő volt: 1. *Ima.* Kreutzertől. Énekelte a főgimn. énekkar. — 2. *Előre.* Irta Tóth Kálmán. Szavalta *Somogyi Bertalan* I. oszt. tan. — 3. *Kalazanci József szelleme* a nevelés és az oktatás terén. Irta *Bauer Lénárd*, felolvasta *Harkay István* kegy. rendi tanár. — 4. *Egy-veleg* magyar népdalokból: Énekelte a főgimnáziumi énekkar. — 5. *A hazáról.* Irta *Petőfi*. Szavalta: *Füzesséry Géza* VIII. o. tan. — 6. *Kápolna.* Kreutzertől. Énekelte a főgimnáziumi énekkar. — 7. *Fohászok.* Irta *Berzsenyi*. Szavalta ifj. *Hlavathy Béla* VIII. o. tan. — 8. *Szózat.* Vörösmartytól. Énekelte a főgimnáziumi énekkar. — A program minden számát hálás tapsokkal és éljenekkel jutalmazta a hallgatóság. — Elharangozták már a deket, mikor a *Szózat* hatalmas végakkordjai közt bucsut vetünk a Múzsáktól, elvívén magunkkal kedves emléket, dicséretét a minden részletében lélekemelő 300-ados *ujhelyi piarista-ünnepségnek*.

— **Eljegyzés.** Szentkirály-szabadjai *Karsa Kálmán*, m. kir. honv. hadnagy, f. hó 11-én váltott jegyet *Farkas Dezső* nyug. árvaszéki ülnök kedves és művelt leányával, *Irenkével*.

— **Tanítók banketje.** Mi természetesebb annál, minthogy a komoly munkában kifáradott iskolamesterek f. hó 9-én megtartott közgyűlésük után a vármegye székházának zöld asztalaitól, ahol a legmelegebb vendégszeretetet élvezték, d. u. 1 órakor a fehér asztalhoz tették át a működés-kört. És a véletlen úgy hozta magával, írja tudósítónk, hogy a második virágzás korszakában ugyan abban a teremben ettek, ittak, dikióztak, hol 15 évvel ezelőtt az egyesület első ismerkedő estéjét tartotta. Mennyi szép remény ment azóta füstbe és mennyi füstben tápláltunk most új reményeket? Sok csalódás ért már bennünket a multban és talán még

több fog érni a jövőben, de ami esalódás a jelenben ért bennünket az csupa kellemes dolog volt. Azt hittük, hogy alig leszünk egynehányan. Hát bizony háromszor annyian is voltunk, mint hittük, hogy leszünk. *Bock* tágas terme kicsinynek bizonyult, mit csak az nem vett rosz néven, kit a boldog véletlen „nő-kollega” közelébe juttatott. Mert ilyen is volt ám, még pedig mind mennyiségre, mind minőségre oly tényező, hogy még! *László* kollegám a megmondhatója, ki többet evett az élvezetből, mint élvezett az evésből. De a mennyiség és minőség nemcsak a nő-kollegákban, de az ételekben is oly kellemesen hatott. *Bock* valóban kitett magáért, 1 pengő forint és husz kr. tanítói teretdíjért oly ebédet csapott, hogy egy jegyzői karnak is diszére válhatott volna; akár csak megakarta volna hálálni ebből az alkalomból mind azt, mit valaha tanítónak köszönhet, ha ugyan köszönhet. 5 fogás volt. A fogások számát a dikiók száma multa felül. Noha 6 hivatalos dikió volt bejelentve nem csekély ijedelme a gyöngébb idegzetűeknek, mindazáltal 12 lett belőle, mind megannyi remek terméke a lelkesültségnek, szellemességének és humornak. — *Dezső* Lajos a sárospataki tanítóképzőnek jeles és nagytudományu igazgatója *Wlassics Gyula* kultusz- és tanúgyi ministert elvette, mint oly férfit, ki rövid kormányzása alatt már annyi tanujelét adta a tanítók és a tanúgyi iránt érzett igaz szeretetének és ügybuzgóságának. Az ünnepelet tanító-ministert, kit ebből az alka'omból távirattal is üdvözöltek. — *Molnár* János a haza védelmében, a közszolgálatban, a vármegye böles és tapintatos vezetésében egyaránt kitént, tisztelben és közszereletben álló főispánra, *Molnár* István ömeltóságára emelte poharát; — *Berecz* Károly a vármegye nagytehetségű és tudománykedvelő jeles főjegyzőjére *Dokus Gyula* ömeltőségére emelte poharát, mint oly férfit, ki a közgyűlést tanusított kitartó részvételével igaz érdeklődést és szeretetet a tanító-kar iránt nem csak nyilvánította, de a részéről fölvetett s lelkesedéssel fogadott, valóban korszakalkotó indítványával, hogy t. i. a tanítói közgyűléseken jelen lenni kívánó tanítók, napdiajaikat és fuvaroköltségeiket a t. vármegye közmívelődési alapjából kapják, azt be is bizonyította. E két felkötötöt szünni nem akaró éljenzéssel fogadta a tanítóság, ezzel is jelét óhajtván adni abbeli örömeinek, hogy e két jeles férfit, mint ujonnan s nagy lelkesedéssel megválasztott tisztelbeli tagokat, immár a tanítóság kötelékébe fölavatottakul is tisztelheti. — Es most következett egy dikió

Zselvai Bogdán, a régi gárda egyik jeles veteránja mondotta, mely valóságos extázisba hozta a jelenlevőket, ami nem is esoda, hiszen *Nemes* Lajosról szólt az ének, a kiből sok tanító jó emléken maradt jeles volt tanárát, az összes tanítóság pedig atyai szeretettel gondoskodó, a tanítók ügyét igazán szívén viselő tanfelügyelőjét a bálványozásig tiszteli és szereti. — *Beregszásy* István segéd-tanfelügyelő az ujonnan megválasztott elnökre, *Hodossy* Bélára üritette poharát, szép szavakban adván kifejezést örömeinek, hogy a választás oly sikeres volt; mert mint tanító gyermeke már bölesjében kellett e pályát megszeretnie, melyhez most is oly buzgalommal ragaszkodik; erre *Hodossy*, megköszönve az iránta nyilvánult bizalmat, elismeréssel adózott *Dezső* Lajos és *Gerecz* Károly jeles elődeinek és ígerte, hogy azt a szeretetet, melyet csakugyan a bölesőtől kezdve táplál a tanítók, mint „édes testvérei iránt” mind a sirig ereklyeként fogja tanítani. — *Nemes* Lajos kir. tanácsos tanfelügyelő, az ő megszokott ékeskölésével, tanfelügyelősége egyik legszebb napjának mondja a mait, amikor ily közszellemet lát a részéről annyira becsült tanítókarban; nemcsak a megjelentekre, de a távolmaradottakra és azok családjaira is áldást kért. — *Witt* József a testület egyik oszlopos tagjáért, *Beregszásy* István segéd-tanfelügyelőért, — *Veres* Ferenc a gárda nesztoraért, az öreg „Csécsy bácsiért”, mint aki az egyik kezét a hazának (a szabadságharcban ágyugolyó szakítottá el balkarját) másikat a tanúgynek szentelése és mindkettőt dicsőséggel, emelte áldomás poharát. — Es ha még felemlitem *Veres* második tószját, melylyel szegény *Witt* kollegát, a virágos szónokot, teljesen tönkre silányította és a jelenlevőket szinte a megpukkadásig kacagattatva, befejezettnek mondhatnám én is referádám, ha egy fölötte kellemetlen incidens nem jött volna közbe mely a két nem közt felháborodást idézett elő. Ugyanis egyik — nőten — kollegám, hálaléretől eltelve, hogy a hazulról hozott dikiót más el nem kapta előle, dicsőítette a föld legnagyobb boldogságát, mely egyedül a szép nemből leli kutforrását, tehát a szép kolleganőket emelte poharát, bevallva azonban, hogy ő e boldogságról — fájdalom — még mit sem tud — és én szerencsétlen egész véletlenségből, mint mikor tyukszemére hágnak valakinek közbe kiáltám: „Sein's froh” mi annyit tesz, adjon hálát az Istennek. Uram Isten minő felháborodás a nők és a fiatal, tapasztalatlan kollegák részéről! Hiába volt itt

minden mentegetőzés, bocsánatkérés, hivatkozás arra, hogy hát mindenki saját tapasztalatából beszél és aztán hivatkoztam öregebb kollegáimra, kik a jólesés bizonyos nemével bátorítólag intettek felém, nem ért semmit. Nagyon rosszul végződött volna a dolog rám nézve, ha a tanfelügyelő ur nem lép közbe, ki az összes tanítónőket, mint irigyelt vezér, a *Rein-ba* vezette és tisztelgőkre rendezett jó uszonával kibékítette. **Sch.**

— **Színészek jönnek.** *Monory* Sándor színigazgató „a vidék elsőrangú erőiből” szervezett 30 tagból álló társulatával és saját zenekarával működését közmegelegedésre Munkácsen befejezve, N.-Mihályból, ahol jelenleg időzik és aratja babérait, f. hó 17-én Ujhelybe érkezik, hogy átutaztában itt 10 előadást tartson. Előadásainak sorozatát f. hó 18-án a világirodalom most legszenzációsabb újdonságával a „Trilby”-vel kezd meg. A további 9 előadás műsora: *Niobe* — Az ördög mátkája — *Kukta* kisaszszony — Egy délután ős Budavárban — *Ninette* — Két Kohn — A kis alamszi — Szókimondó asszony — Oroszlánvadász — tehát a legkedvesebb és a legvonzóbb újdonságokból összeválogatva. A színházat dec. 16-ától éjjel-nappal kiméletlenül fűtik. Színházi jegyek előjegyezhetők a „Zemplén” kiadóhivatalában. A jóra való társulatot műértő közönségünk szíves pártfogásába melegen ajánljuk.

— **Miklós-napja Homonnán.** F. hó 5-én az esteli órákban, írja levelezőnk, 60 tagból álló uri társaság gyűlt egybe Felső-Zemplén minden vidékéről *Haraszthy* Miklós járási főszolgabíró vendégszerető házában, hogy tisztelgő és igaz szeretetének adóját névnapja alkalmából leróvjá. Az annyi jeles tulajdonságokban ékeskedő főszolgabíró a közszeretnek eme nyilvánulását avval a páratlan tevékenységével érdemelte ki, mely a mult évben a trón előtt is elismerésre talált. A pompás vacsora alatt egymást követték a szébbnél-szebb felköszöntők. *Cseley* Gusztáv ny. járásbíró, a társaság nesztora, szép és képekben gazdag tószjával a jó és boldog családapára üritette áldomás poharát. — *Haraszthy* Miklós válaszában az egész társaságot elvette. — *Kovács* József felső ker. isk. igazgató a páratlan tanúgybarátot, — *Lehóczky* szinnai rk. esperes-lelkész a jó barátot, *Láng* Lajos az igazságszerető főszolgabírórt elvette az ünnepeletben. A cigány idegrázó hurja nem sokáig hagyta nyugodni a fiatalságot; megmozdult asztal, székek, táncra kerekedett a társaság és lett jókedv, mulatság olyan, hogy majd kirúgták a ház falát. Fényes bálozóknak is lett volna mit irigyelni. Csak a reggel vetett véget a mulatságnak s minden jelen volt vendég kedves emlékként őrzi a szeretett család igaz magyaros vendégszeretét.

— **Nem lesz táncmulatság.** Lapunk ma egy hetes számában hírről adtuk, hogy Ujhely város előkelő társaskörei f. hó 14-én „Karácsonyi vásár” címmel a városi színházteremben jótékony célra nagyobb szabású táncmulatságot szándékoznak rendezni. Most úgy értesülünk azonban, hogy a mulatság megtartását az idő rövidsége miatt, mely egy ilyen sok fáradozást és munkát igénylő mulatság sikeres összehozására csakugyan elégtelen, egyelőre elhalasztották és a tervezés szerint a jövő januárban szándékoznak megtartani; persze nem karácsonyi vásár, hanem valószínű hogy közvacsora címmel.

— **Uj lelet.** *Jósika* Sámuel bárónak b. szerdahelyi új szőlőtelepén, a még fenmaradt dombos homok rigolozása alkalmával, e napokban érdekes leletre akadtak. A talált tárgyak 4 fazék formájú eszerpedény és egy bajonettforma szuróeszköz. A lelt tárgyakat *Szerviczky* Ödön urad. igazgató felvitte Bécsbe a földtulajdonoshoz. **rl.**

— **Havazás.** Csütörtökön reggel havazni kezdett s egész nap, mint másnap is, alig pár pernyi szünetet tartva, folytonosan hullottak alá a régen várt kedves kópihék. Az utcákat 10—12 cm. magas hólepel borítja. A szánkázás derűborúra esilingel az utcák véghosszában, azaz hogy csak esilingelt, mert már a tegnap esti nyűlet a pompás szánutat alaposan megrongálta.

— **Egy hirhedt betörő elfogatása.** A mult héten nem mindennapos tolvaj került az *ujhelyi rendőrség* kezébe. Elfogatásáról és viselt dolgairól szerzett érdekes értesüléseink a következők. *Jankovszki* Pálné, a nagy-uj-utcai 148. sz. házban lakó eszmadia neje, ma egy hete, éjjeli három órakor mikor az udvarra kiment, észrevette, hogy kamarájuknak ajtaja, melyben a kész eszmadákat tartják, nyitva van. Ezt rögtön tudatta az álmából fölköltött férjével, aki kezében égő gyertyával kijött s a mikor a kamarába akart belépni, annak ajtaját valaki hátulról behajtotta. És csak erős huzáskodás után nyílt meg a kamaraajtó, amikor egy magas, vállas ember lépett ki onnan és a kapu felé igyekezett. Amde nem ment olyan könnyen, mert *Jankovszki*, kis termete dacára, feleségével együtt igye-

kezett a tolvajt megragadni s így valóságos dulakodás támadt közöttük. És a gazember, aki az asszony hajába ragadott, a férfinak pedig kezét harapdálta meg, már-már mindkettőjüket földre tiporta, s el is menekült volna, mikor a nagy lármára Csomós András eszmadia, ugyan ezen háznak a gazdája és lakója, kijött s szintén segítette a kellemetlen éjjeli vendéget nyakon esipni, hanem ez tulerejénél fogva még így is megszökött volna, ha a nagy zajra előjött szomszédok nem segítene. Csak is így, mikor öten neki fogtak, birták legyűrni a kétségbeesetten védekező gazembert. Ekkor azután ruhaszárító-kötéllel egy fához kötötték s rendőrök után küldtek, akik a jómadarat megvasalva bekísérték. A kamarában egy jókora zsák már csaknem meg volt rakva eszmadikkal, amelyet a tetten ért zsvány elvinni készült, s ott találták a zsák mellett posztópapucsát is, melyet a lopás alkalmával viselt, hogy nesztelenül végezhesse büns munkáját; megtalálták továbbá az ajtó előtt a tolvaj-kulesot, melylyel azt megnyitotta. Ezek a jelek mind arra mutattak, s arról győzték meg a nyomozást vezető Schmidt Lajos rendőrtanácsost, hogy a rendőrségnek az elfogottban nem közönséges csirkefogóval van dolga. És ugyis volt, mert az előnyomozás megjelölt dolgokat tárt fel Gazda Ferenc putka-helmezi születésű, 38 éves, nőtlen egyénre vonatkozólag, aki évek óta rendszeresen és ország-szerzte úzte a lopás mesterségét, mely egyedüli kenyérkereseti forrását képezte. Előéletére nézve eddig annyit sikerült megállapítani, hogy a nyolcvanas években három évig az ujhelyi fogházban, a kilencvenes években pedig a munkácsi fegyháznak negyedfél évig volt, különféle lopások miatt lakója. Azóta, hogy a fegyházból kikerült, saját bevallása szerint lókupecséggel foglalkozott s mint ilyen megfordult az ország nagyobb városaiban, sőt Budapesten is tartózkodott huzamosab ideig. A rendőrség hite szerint a lókupecség csak firma volt, mert azalatt úzte a vásári s egyéb lopásokat. A jó madár mintegy négy hónap óta Ujhelybe tette fő hadiszállását. A nagy-új utcai Oroszi-féle házban bérelt lakást s ott élt Czombos Erzsébet battyáni származású volt cseléddel, berendezve lakásukat rendszeresen polgári módon, a télire való eleséggel és butorral egy, a mint egy-egy vásárról megtérve, a zsákmányból telt. Mert itthon kevés időt töltött s alig egy hónapja, hogy állandóan itt tartózkodott. Ennek aztán érezhető nyoma is volt, mert rövid egymásutánban történtek olyan bűnesetek és lopások, melyeknek elkövetését a rendőrség neki tulajdonítja és nem alaptalanul, mert három betörést már bebizonyítottak. Elfogatása után a rendőrtanácsos házkutatást tartott lakásán s oly tárgyakat fedezett ott föl, amelyek kétségtelenül bizonyítják Gazda Ferenc professzionális zsvány voltát. Nevezetesen: vagy tizenöt darab, szakértelemmel elkészített különböző nagyságú tolvajkules, vésők, reszelők, feszítő vasak stb. betöréshez való eszközök kerültek elő rejtékhelyeikről. Öt darab tizforintoson kívül találtak továbbá négy új arany karika- és egy gömbölyű fekete köves arany gyűrűt, továbbá számos oly tárgyat, melyeknek igazton való szerzéséhez alapos kétség fér. Nehány fazék libázsir és több libának feldarabolt husa, szintén mint „corpus delicti“ került a rendőrség kezébe, szóval még több általa elkövetett bűntette vár a vizsgálatalnál felderítésre, s azt sem tartják kizártnak, hogy özv. Román Jánosné szakácsnéját is Gazda rabolta meg. Ma már büntetésével, Czombos Erzsébettel vizsgálati fogságban van, s Keresztessy Lajos vizsgálóbíró folytatja a vizsgálatot ellenük s büntésük kiderítése iránt, mert ilyenek is vannak. Ujhely város közbiztonságára mindenesetre szerencsés körülmény, hogy ez a jó madár hurokra került.

— **Egyesült zenekar.** Csak mindig igaz marad az a közmondás, hogy „két dudás egy esárdában meg nem fér.“ Meg aztán abban a mondásban is van ám valami igaz, hogy „felejthet a vén cigány minden nap egy nótát, de magát a vén cigányt nem felejtik.“ Hát így és ilyenformán történt, hogy Dandás, aki a Mányi-dinasztia ellen pártot ütött, e napokban bandától-mindenestül az öreg Mányi kormányja alá behódolt. Most már szent a béke! Egyesült a két, önmagában nem elég erős, így egyesülten pedig hatalmas zenekar, mely a „Mányi Lajos és unokaöccse Dandás Aladár zenekara“ nevet vette föl az öreg Mányi dirigálása alatt. Az egyesült bandának van: 4 primása, 2 klarinétosa, 2 kontrása, 2 brácsosa, 2 cimbalmosa, 2 nagybőgőse és 1 csellósa. Ez aztán, ha jól összependül, (majd meghalljuk 14-én) banda lesz s amilyen hosszú a neve, hírelvél betölthet akár hetedhét harmadát is!

— **A gyermekgyilkos anya sorsa.** Lapunk olvasóinak bizonyára emlékében él még ama néhány hó előtt Gerenda község határában történt gyermekgyilkossági eset, melyet egy em-

beri érzésből kivetkőzött bestiális anya saját gyermekén elkövetett. A szörnyűség eset röviden ez: Toropil Mária Gálszécsből szolgálatából elbocsájtott cseléd, két és fél éves fiúgyermekét, hogy tőle megszabaduljon, Gerenda mellett, az országút mentén fekvő erdőben úgy ölte meg, hogy a gyermeket egy fa alá lefektette s egy üvegdarabbal az arcát összevagdalta s a gyomrát felhasította. A gyilkos anyát néhány nap múlva elfogták s a törvényszék f. hó 6-án ítélte fölötté. A büntetőtanács elnöke: Kulin Ödön kir. táblai bíró, bírái: Matyasovszky Kálmán bíró és Kail Béla albíró voltak; a vádhatóságot Stépán Géza alügyész, a védelmet Reichard Soma dr. ügyvéd képviselte; jegyző Demién Zoltán volt. Stépán alügyész a beismerésben lévő vádlottat gyilkosság bűntette miatt kérte elítélni, azonban a törvényszék, habár a vádlottnál a gyilkosság bűntettének egyik alkotó elemét, az előre megfontolt szándékot meg is állapította, de nem találta föl vádlottnál a premeditáció belső elemét, a minden felgerjedéstől ment és nyugodt lelkiállapotot s a tett végrehajtásához a hidegvérű kiszámítást. Ezért nem gyilkosság, hanem szándékos emberölés bűntettében mondotta ki bűnösnek a törvényszék Toropil Mariát s ezért az elítélte a hótól letisztított mindenkor kötelességüknek tartásáért, nehogy a rendőrhatalom bűntetése alá essenek.

— **Gyalogjárók tisztítása.** A rendőrség lapunk utján is felhívja és figyelmezteti a közönséget, hogy havazások alkalmával házuk előtt a gyalogjárót a hótól letisztítani mindenkor kötelességüknek tartásáért, nehogy a rendőrhatalom bűntetése alá essenek.

— **Karácsonyi tárlat.** Szent-Györgyi Vilmos t. barátunk ujhelyi üzletének remek jóizléssel dúsgazdagon berendezett karácsonyi tárlatára, mely messze-földön pártját ritkítja, föl hívjuk a nagyközönség érdeklődését.

— **A javíthatatlan.** Nem régen közöltük, hogy Balog György kozmai származású rovott multu napszámost az ujhelyi rendőrség több apróbb lopás miatt elfogta. A jó madarat alig hogy kibocsájtották, ismét rosra adta a fejét, mert a mult héten a mihályi esendőrség nem kevesebb, mint tizenkét kisebb-szerű lopás elkövetése miatt letartóztatta s átadta a törvényszéki vizsgáló bíróságnak.

— **Életmentő legény.** Vég-Ardó községben, írja levelezőnk, f. hó 1-én Ruzsnák Mihály 5 éves gyermek eszszakni a Bodrog szélére menvén, alatta a jég beszakadt. . . . Meglátva az élet-halál közt vívódó gyermeket egy legényember, szigonyt véve magához, legott elszántan a fücska után ugrott s mintegy 8—10 méter távolságra beuszván, a Bodrog kellő közepén már-már alászállani kezdő gyermeket a szigonynyal szerencsésen magához huzta, vele kiuzott és a gyermeket, mondhatni saját élete kockázatával, a hullámok közül kimentette. A derék legényember neve: Muha József. (Éljen! — Szerk.)

— **Nagy tűz.** Varannóról írja tudósítónk: F. hó 7-én hajnali félégkor városunkban hatalmas tűzvesz volt, mely 4 házat börtal és lakóházakkal együtt elpusztított. Szerencse, hogy meglehetősen szélesend volt, mert különben a fűtea egész során végigseper volna a vész. A tűzveszedelemmel azonnal ott volt főszolgabíránk, ki rendelkezéseivel megakadályozta a vész tovább harapózását. A kár 4—5 ezer ftra tehető, mert biztosítva is sok volt, de a kisebb lakások szegény lakói nagy kárt vallottak.

— **Talált tárgyak.** A rendőrség közhírré teszi, hogy az elmúlt héten három köteg kules éspedig: 7, 6 és 4 db. kulescsal, továbbá egy női prémgallér találtatott. Igazoltt tulajdonosai a rendőrségnél átvethetik.

— **S.-A.-Ujhelyben** a Kazinczy-utcaán egy földszintes lakház 1898. ápril 24-től bérbé adó esetleg szabad kézből eladó. Cim a kiadóhivatalban.

— **A macskaadóról.** Egy állatbarát a következőkben sorolja fel a macska bűneit: A macska karmol és a szemébe ugrik az embernek; lop és nyalakoók a konyhában és pincében; összetapossa a madárfészkeket; felfal nyulfiakat és foglyokat; enyvelésével zavarja az éjjeli nyugalmat; néha egereket fog. — És a macska ennek dacára szent és sérthetetlen és mindenekfelett adómentes! A kutyát megláncolják, ütök, verik, befogják; szolgál a háboruban és vadászaton; megment fuldoklókat és hó alá temetteket; éheznek, fázik meghalt urának sirján, akit életben szolgált és védett . . . és meglesz adózva! Hol itt az igazság? teszi hozzá az igazságszerető barátja a természetnek.

— **Áruló sarkantyutaráj.** Imregeen egy idő óta több rendbeli betörés, lopás történt a

nélkül, hogy a tetteseket sikerült volna kinyomozni. Legközelebb azonban rajtavesztettek. Egy szegény asszony, ugyanis, a szomszédjánál volt fonóban s amint éjjeli 11 óratájban haza megy, rémülve látja, hogy pitvarajtója be van törve, hiányzik a házból egy zsák rozs és egy vég vászon. Lármát csap s a szomszédok összefutnak, vizsgálódnak, kutatnak és megtalálnak egy nagy taréju sarkantyut, amely bűnjel aztán helyes nyomra vezetett, lévén az a Kuczik Mihály helybeli legény tulajdona, akit aztán elcsontársával, Szemán Mihályval és ennek rokonával Szemánnéval, mint orgazdával a csendőrök a s.-a.-ujhelyi börtönbe szépen be is kísérték. r. l.

— **Tűz.** F. hó 5-én a leleszi prépostság vajdácskai Nyerges-tanyájának rakodójában, a déli órákban eddig ismeretlen okból tűz támadt, mely két nagy kazal löherét és szénát elhavasított. — A tűz oltásához a vajdácskaiak is szép számmal megjelentek, s egyesült erővel sikerült a tüzet, a vízhiány dacára is, késő éjszaka lokalizálni. — A tűz oltásánál különösen kitüntette magát Teleki Péter felügyető, s az ő ügyességének köszönhető jórésben, hogy az összes széna és szalma készlet nem lett a lángok martalékává. r. l.

— **A káposzta eltartása télen.** A nedves vagy nyirkos pincében káposztát egyáltalában nem érdemes eltartani, mert az idő előtt elrothad. A rothadást különben az a körülmény is elősegíti, hogy különösen abban az esetben, ha a szedés — mint rendszeren — nyirkos időben vagy esőben végeztetik, a levelek közé nedvesség veszi be magát és az e csapadék alakjában gyűlik meg a levelek aljában, honnan azért nem távolodik el, mert a káposztafejek rendszeren gyökerükkel, illetőleg torzsájukkal lefelé helyeztetnek el. E bajt tehát elkerülendő, ha száraz pince áll rendelkezésünkre, a káposztafejeket torzsájukkal felfelé helyezzzük el, hogy így levelek közül a nedvesség kiszivároghasson. Ha az így fektetett káposztafejeket deszkára vagy teljesen száraz homokra tesszük el, ugy csaknem egész télen át megtartják friss, üde voltukat rothadástól mentek maradnak. Természetes, hogy elhelyezés előtt a külső, netalán rothadt levelektől a leggondosabban meg kell tisztogatni s a nyersen való eltartásra a legépebb fejeket kiválasztani. Ott, a hol száraz pince nem áll rendelkezésre, célszerűnek mutatkozik, a káposztát szabadban, vermekben eltartani. Ez eljárásnál fődolog, hogy a bevermelés alkalmával száraz idő legyen.

— **A leánynevek eredetéről.** Sokszor képezi érdeklődés tárgyát, hogy mit jelentenek tulajdonképen a különböző leánynevek. Néha azt is mondják, hogy semmit sem jelentenek; pedig ez nem áll. Mindenik névnek meg van a maga jelentősége, bármely nyelvből származott legyen is az. Így pl. görög eredetű *Dorothyva* (az Isten ajándéka), *Laura* (a szárnalmas), *Helén* (a ragyogó), *Katalin* (a szemérmes), *Melánia* (a sötét). Latinból vettük át a következő használtabb neveket: *Augusta* (a felség), *Klára* (a tiszta), *Franciska* (a szabad), *Leona* (a bátor), *Margit* (a gyöngy), *Natália* (a vig kedélyű), *Paula* (a meglegedett). A zsidó nyelvből származnak: *Anna* (a kedves), *Jenka* (a kegyetlen gyermeke), *Rebeka* (a jól táplált), *Zsuzsanna* (a tiszta), *Sára* (az uralkodó). Német nyelvből: *Berta* (a tündöklő), *Emma* (a házi), *Hedvig* (a harcias), *Matild* (a hősnő), *Zelma* (a gazdag) stb.

— **Az elismerő levelek** ezreivel lenne bizonyítható a párisi Dr. Boiton Injectio orientalis kitudó és pótolhatatlan hatása, de persze az e fajta elismerő levelek nem a nyilvánosság elé valók s így nem is közölhetők.

— **Megvételre kerestetnek** az „Adalékok Zempl. vm. történetéhez“ c. havi folyóiratnak 1895 okt. 1-től — 1896 ápril. 1-ig megjelent füzetei. Cim a kiadóhivatalban.

— **Községi jegyző mellé segédnek** szeretne menni egy józan előéletű, tisztességes fiatal ember, aki egy évig jogot is hallgatott. Mivel tútul nem tud: az alvidéki jegyző urak pártfogását kéri. Címét megmondja, vagy megírja a „Zemplén“ kiadóhivatala. Bővebb információt szívesen ad: *Haraszthy Vince* körjegyző.

— **A Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipfájádom, fejfájásnál, köszvényéknél csuszál stb-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatásuknak bizonyultak, sőt járványkóránál, minő: a kolera, hányóhasfájás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölés mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitudó háziszerré jó eredménnyel használtatott bedörzsölés-ként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a leg több gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller“ vagy „Horgony-Liniment“ kérendő és a „Horgony“ védjegyre kérünk figyelni.

Foulárd-selyem 60 krtól 3 forint 35 krajczárig méterenként — japáni, chinai, s. a. t. a legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes Henneberg selyem 45 krtól 14 frt 65 kr. méterenként s. a. t. (mintegy 240 különböző minőségben, 2000 szín és mintázzal s. a. t.) a megrendelt árukat, postabér és vámmentesen, házhoz szállítva, valamint mintákat postafordultával küldenek **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) **selyemgyárai Zürichben.** Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 2.

— **Időjárás december 12-ére.** Borus Fagypont körüli hőmérséklet, havas eső.

Irodalom.

Az 1848—49-iki magyar szabadságharc története nagy illusztrált munkából most jelent meg a 94-ik füzet, amelyben Gracza György az emigráció történetének leírását befejezi. Ez az a nagyszabású munka elbeszélő része véget ér. Ugyanebben a füzetben a nevezetesebb hadiesemények sorlatolva fel, majd az *életrajzi-lexikon* kezdődik. Ez a lexikon mutatja legjobban, mennyi kutatást, fáradságot, szorgalmat szentelt a szerző műve megírásához, úgy annyira, hogy az 1848—49-iki magyar szabadságharc története még ha illusztrációk nélkül jelent volna is meg, egyik legérdekesebb, s legbelsőbb kiadvány volna az utóbbi esztendő könyvpiacon. A képek a következők: Kossuth sírja a Kerepesi úti temetőben, A budapesti honvédmenedékház, Agg honvéd, Agg honvédek Kossuth sírjánál. — A munka megrendelhető Lampel Robert (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udv. könyvkereskedésében. Budapest Andrássy ut. 21. sz.

Igazgatósági tagok jogai, kötelességei és felelőssége Kormos Alfréd, a „Magyar Pénzügy” és a „Magyar Kereskedők Lapja” szerkesztőjének és ismert nevű közgazdasági írónak ily című legújabb könyve, a felügyelő-bizottsági tagokra vonatkozóan ugyanezt a szerzőtől tavaly megjelent könyvnek kiegészítője. A két könyv együtt méltán nevezhető a magyar részvénytársaságok kódexének, mert bennük van minden, amit a részvényes vállalatok vezetőközegeinek tudniuk kell, hogy jogaikat s kötelességeiket teljesíthessék, felelősségüket megismerhessék. A részvénytársaságokra és szövetségekre, valamint tisztviselőkre nézve a 256 lapra terjedő és az „Apollo” író és ny. részvénytársaság kiadásában megjelent könyv nélkülözhetetlen, annál is inkább, mert irodalmunkban hasonló munka nincsen. A csinosan kiállított könyv ára 2 ft és kapható minden könyvkereskedésében.

A szabadságharc képeresnoka **Jókai, Bródy Sándor** Rákosi Viktor 1200 képet gyűjtöttek össze 1848—49-ről. Ezekhez írták meg, a legjelöltebb írók közreműködésével, a dicsőséges idők gyönyörű történetét. Ilyenformán 48—49-nek a legteljesebb, legkimerítőbb könyve az amely „1848” címen most albumalaku, igen olcsó füzetekben jelenik meg. Az eddig megjelent 3 füzetből százezer példány fogyott el eddig; ami arra vall, hogy nem lesz magyar ember, aki meg ne szerezze, szabadságharcunknak ezt a bibliáját. A szerkesztők és kiadók abban állapodtak meg, hogy a hatalmas diszmu 30 füzetben teljes lesz minden körülmények között és ha mégis többet adnának, akkor kötelezik megukat azt ingyen adni a vevőknek. Így a teljes munka: 9 forint lesz és egy krajczárral sem több. Az „1848” harminekrajcsos füzetekben is kapható minden könyvesboltban. Képes, hűségese tájékoztatót a „Zemplén” minden előfizetőjének ingyen ad és kérésre küld Lövy Adolf könyvkereskedő vagy a kiadó: Révay-Testvérek íród. r. t. Budapest (Váci u. 1.)

Tanügy.

(Sch.) **Zemplén-vármegye tanítótestülete** Sátoralja-Ujhelyben folyó hó 9-én tartotta meg évi közgyűlését. A tagok nagy száma, az egész gyűlés lefolyása, a tisztújítás egyhangu megejtése: oly impozánssá tették a tanítóknak ezt a népes, mintegy 200 főnyi gyűlésezt, hogy az nem csak dicséretre vált e derék testületnek, de biztos reményt nyújt arra nézve is, hogy megújult erővel és lelkesedéssel sikerülni fog elérni mindazokat a szellemi és anyagi célokat, amiket a testület kitűzött zászlajára írt. **Hubay Bertalan**, az egyesületnek megválasztott új főjegyzője a közgyűlés lefolyásának részletes ösmertetését az idő rövidsége miatt, a „Zemplén” jövő heti számában fogja közölni; azt azonban, mint a tanítótestületre nézve igen örömdetes és megtisztelő mozzanatot, hogy t. i. **Molnár István** főispán és **Dókus Gyula** cs. és kir. kamarás főjegyző ömeltóságuk, kiket az egyesület disztagjaivá közakarattal és lelkesedéssel megválasztott, megjelenésükkel a közgyűlést megtisztelték és megválasztásukért mondott köszönő beszédekben a tanítók és a tanítóság munkálkodása iránt érzett legnagyobb elismerésöknek adtak kifejezést, annak a jóakaratu **biztosításnak szives hozzáadásával, hogy a testület úgy egészében, valamint az egyesület tagjai mindig számíthatnak buzgó támogatásukra.** már most köztudomásra hozni elodázhatatlan kötelességünknek tartottuk.

Iskolai ünnepség Homonnán. A tiz szobrot elrendelő legfelsőbb királyi kézirat megjelenése alkalmából a vallás- és közokt. miniszter elrendelte, hogy a magasztos fejedelmi tény emlékére iskolai ünnepségek tartassanak az egész országban, hogy kitörülhetetlen vésdőljk az ifjuság lángoló szívébe a jóságos fejedelem kimagasló történeti alakja, kit nemzetével örök időre egybeforrasztott e meghálálhatlan kegyessége történeti nagyjaink iránt. A homonnai polgári- és felső kereskedelmi iskola f. hó 4-én d. e. 10 órakor méltó fényvel róttá le melyen érzett hálóját a legalkotmányosabb és legszeregettebb király iránt. Kiváló izléssel feldiszitett

disztermét (Schvarev tanár érdeme) zsufozásig megtöltötték a testületileg megjelent állami és vármegyei hivatalnokok, a város értelmiségének és hölgyközönségének nagytöbbsége s az intézet ifjusága. A Himnusz magasztos hangjai nyitották meg az ünnepséget, melyet a közönség állva hallgatott és együtt énekelt az ifjusági énekkarral. — **Kovács József** felső keresk. isk. igazgató lépett ezután az emelvényre, s felolvasta a tiz szobrot elrendelő legfelsőbb királyi kéziratot s lélekben megható beszédet intézett az ifjusághoz. Vessék, ugymond örökre szíveikbe, hogy így jutalmazza meg a jóságos király azokat, kik hazájukat a legviharosabb időkben is szeretni tudták és merték. Kövessék példájukat! Kitörő éljenzés kísérte szavait. — Ezután **Vogler Rezső** felső keresk. isk. tanuló szavalta el hatásosan **E. Kovács Gyulának** „A királyhoz” című alkalmi ódáját. Népdal-egyveleg következett ezután, melyet a kitűnő előadása miatt meg kellett ismételni. Itt vett alkalmat a közönség, hogy **Ugray Lajos** tanár mellett, aki az ifjusági énekkarnak fáradszótalan vezetője tüntessen. — Ezután **Kerekes György** tanár lépett az emelvényre, s gyönyörű képekben, találó hasonlatokban és a kor hű jellemzése mellett, kiváló felfogással festette meg a tiz alakot, kik multunk zivataros történetéből, mint kiálló szirtek, jelképezik a **tudományt és művészetet, a szabadságszeretetet és a trón iránt való hűséget.** Hatalmas éljenzés kísérte a remek felolvasást. — Ezután **Katzer József** felső keresk. isk. tanuló „A magyarok Istene” c. Petőfi Sándornak e gyönyörű költeményét szavalta el mély érzéssel. — Az angol királyhimnusz akkordjai zárták be a megható szép iskolai ünnepséget. Ez az iskola, mely oly fontos nemzeti missiót van hivatva teljesíteni e nemzetiségi vidéken, ismét máglvát gyújtott az orszá szélén, hogy a hazafiság szent tüzével bevilágítsa a környéket az ország határáig. Lelkesedésre is gyújtott bizonyára minden igaz magyar szívet. *rl.*

A m.-laborczi állami elemi népiskola növendékei a legkegyelmesebb elhatározás fölött érzett örömük tanúsításul f. hó 7-én tartottak iskolai ünnepséget.

A „Zemplén”-t vármegyének érdemes tanító-egyesülete, f. hó 9-én tartott közgyűlése alkalmával, hivatalos lapjával válaszván, a vármegye tanítóságának lapunk irányában tanusított e megtisztelő elhatározását avval fogjuk viszonzni, hogy jövő 1898-iki évfolyamunk 1. számával kezdve a „Zemplén” hez állandó tanügyi mellékletet csatolunk és azt a tanító-egyesületnek saját legjobb belátása szerint úgy adminisztratív, mint pedagógiai és didaktikai célokra leendő értékesítésre teljes készséggel följajánljuk.
A „Zemplén” kiadóhivatala.

CSARNOK.

Üdvözlés és Fenygetés.

— Részlet „Manna” című verses regényemből. —

(A fiatal menyecske az édes mamával, de az édesura nélkül ment fel a pesti bálba, a hol olyan kitűnően mulatott, hogy a vonatról lekésve csak harmadnap indulhatott hazafelé. A duzzogó férj (6h, azok a férjek!) nem megy ki a távoli vasuti állomáshoz. E helyett ezt a levelet küldi az érkező asszonyka elébe.)

A legszebb költeményemet ma zengem,
Ujjongásomnak hangja égre száll.
Óróm, köny, harmat, rengedez szememben
A bánat oszlik. Éled a határ.
Uj évszámítást kezdek én a mától,
Uj nap ragyogja át ma szívemet,
A melynek lánggal égő mámorától
Jégzár szakad fel, hó olvad ma meg.
Mert ő, a kedves, jön ma. Várva-várom,
Szívem, szerelmem' és karom' kitárom.
Nélküle élni ah! mi gyötrellem!
Ha ujlág elkésik, mi lesz velem?

Az égnek hála! Vége már a bálnak.
Az édes vándor hozzám visszatér.
Előtte patronessek udvarlának,
Fején dicsőség, homlokán babér.
De udvarlást, de fényt s babért megunva
Reám is gondol végre a Dicső.
Legyen virággal, fényvel hintve utja!
Hiszen szívem legrágább kincse ő.
A kincset még ma karjaimba zárom,
Hány lesz a csók ma, Szép Aranyvirágom?
Magát s az estvét várom végtelen',
Ha ujlág elkésik, mi lesz velem?

Szegény inas beteg. Fördözni ment el.
Szobáink — fájdalom! — rendetlenek.
Am e szobákba' forró szerelemmel
Várom magát, az Üdvösségemet.
A távolban talán hirnév karolta,
Az nincsen itt; csak a szívem sóhajt,
De oly királyi dolga lesz karomba',
Hogy még a bált is elfelejti majd.
Mamával bálba többé nem bocsátom,
Csak meg ne fázzék Lelkem, Drágaságom!
De hogyha elkésik mi lesz velem?
Ha elkésik? Rettegjen Édesem!
Mert én — kimondom, úgy van! megverem,
Majd sirhat aztán nagy keservesen
Fejét lehajtva keblemen.

Juhász László.

Közgazdaság.

**Szőlőinket miként tarthatjuk jó termő-
erőben?**

Miként többi művelési növényünk: a szőlő is évente trágyázást igényel. A trágyázásnak az a módszere, mely eddig divott, teljesen hibás. Ez a módszer abban állott, hogy szőlőink három, illetőleg öt évenként trágyáztattak meg; épp ez okból úgy a termés csökkent, mint pedig a szőlő ellentálló képessége az időjárás káros behatásai ellen, ha a tüke egyik évben bővelkedik tápláló anyagokban, azután három, esetleg több esztendőn keresztül éheznek.

Kérdés már most mivel trágyázzuk szőlőinket?

Istállótrágyával

Az istállótrágya hatása a szőlőkben kitűnő. Mindenki azonban, ki e kérdéssel foglalkozott, tapasztalásból tudja, hogy az évenként történő istállótrágyázáshoz trágyakészlete nem elegendő, azt neki is pedig meglehetősen magas árban be kell szerezni, vagy pedig a trágyázás elmarad.

Ezen a hibán úgy segíthetünk, ha jó trágyatelepet készítünk és rendszeresen szuperfoszfátgipszet, vagy 10—12% oldható foszforsavtartalmu szuperfoszfátot hintünk el az istállóban és a trágyatelepen a trágya közé. Ily módon igen megújítjuk az istállótrágyát; a benne elégtelen mennyiségben lévő foszforsavat a szuperfoszfát hozzáadásával emeljük; azonkívül a szuperfoszfát hozzáadásával hatásos voltát megtartja; a nitrogén- és a humusz veszteségek jelentékenyen csökkennek.

Zöldtrágyával.

Ez a módszer sem rossz. Szükséges azonban miként az istállótrágyázással, a zöldtrágyázással is egyidőben valamilyen alkalmas műtrágyát alkalmazni.

Műtrágyával.

Lehet végre a szőlőket teljesen műtrágyával megtrágyázni. A mesterséges trágyaszerek alkalmazásánál azonban különféle hibákat követtek el. Az egyetlen helyes módszer az, hogy a szőlőt nitrogénnel, foszforsavval, káliummal egyidejűleg, egyszerre megtrágyázzuk, csakis ily teljes trágyázás részesíti a tőkét az összes szükséges növényi tápláló szerekben, melyeknek segítségével, gondos ápolást és jó időjárást feltételezve, nyújthatja legnagyobb terméshozamait.

Kérdés már most: mely mesterséges trágyafélékben adhatjuk legelőszerebben a foszforsavat, a káliumot és a nitrogént a szőlőnek? Hogy erre a kérdésre megfelelőhessünk nézzük meg a következő példát. Egy jó karban tartott szőlő évente ismétlődő 140 kg. nitrogént, 130 kg. káliumot és 50 kg. foszforsavat igényel — állótrágyázást — hektáronként. Ha a tőkét csak istállótrágyában részesítjük, teljes terméshozama elérésére évente legalább is 250 métermázsza szükségeltetik hektáronként, a mi négy éven át hektáronként 1000 métermázsza istállótrágyának felel meg. A valóságban azonban ugyanaz a terület a szokásos istállótrágyázás mellett csak 400 métermázsát kap. Ez az oka azután, hogy miért hiányzik a 600 métermázsza istállótrágyában foglalt tápláló anyagmennyiség.

Wagner tanár a következő trágyakeveréket ajánlja árankint: (100 m²) 3 kg. 17%-os szuperfoszfátot, 170 kg. klórkáliumot, 2 kg. kén-savas ammoniakot és 25 kg. kilisálétromot.

Barth tanár 50—50 tükere a következő keveréket ajánlja 25 kg. 16—17%-os szuperfoszfátot, 2 kg. kálimagnezíát, 2¼ kg. kilisálétromot.

Más természetvizsgálók már kész és összekevert szőlőtrágyát ajánlanak, melyekben 8—9% vízben oldható foszforsav, 12% kén-savas kolum, 2—3% ammoniak-nitrogén és egyuttal 2—3% salétrom nitrogén foglaltatik. Ez az arány azonban nem okvetetlenül mértékadó, másfajta kész szőlőtrágyával, mely 5% vízben oldható foszforsavat, 8% könnyen oldható káliumot, 4% nitrogént; vagy 7% vízben oldható foszfor-

savat, 10% könnyen oldható nitrogént tartalmaznak el.

A nitrogént győző cél szerű, alakjában, hanem szerves nitrogén nyival is inkább derítették ki, lassan ható alak hozam lesz sokk talma is jelenték

Aratógép

több vidéken meg és aratók között megkötésére van hány hét alatt kérdés is, hogy idényre tervbe esztendőben meg nősen a nagy hegyesi verseny gépek mai alak jó gépek, amir foglalt jelentős kéveköti-gépnél szerkezetétől a vitóműhelyek az kező, sok esetb aratógép mai szonyok között gazdaságban tógépek meg abban leli mag séglet nálunk nagyon változó terhelte meg az ges berendezés téren a nagy szoritkoznak. A rokrakó gépek nagy arany é Osborne marok égnél az elője lókra és kévek béérkeztek, ez séget, hogy es löbb értesíteni rendelése Ame ténik, miért is kozódást meg idényben az es tán későbbi m legyének. Bőv gál Kühne E. dapesten, VI.

Sátoralja-

16 gr. zsemlye
11 gram monkint
Abajduc-kenyér
Rozs-kenyér
Marhahús
Borjúhús
Bárányhús
Sertésbús
Szalonna
Pátenis gyertya
Öntött gyertya
Szappan
Egy tojás
» kiló mák
» vaj
Sertészsír
Liszt 100 kiló
» 1
Borsó 100 kiló
» 1
Lencse 100 »
» 1

Várm

1055. sz./főis

A nyu nai járásorv tiszti fizetés egybekötve, Pályáz t. c. 1. és 9 irt minősíté méltóságu n 80099. szám tiszti orvosi lattal folsze 1898. évi j későbbben é venni nem S. A.-

savat, 10% könnyen oldható káliumot és 2% nitrogént tartalmaz és igen jó eredményeket értek el.

A nitrogént illetőleg valószínű, hogy nagyon célszerű, ha azt nem csak kilisátróm alakjában, hanem részben lassankint ható, vagyis szerves nitrogén alakjában adjuk a szőlő alá. Anyanyival is inkább, mivel az újabb kísérletek azt derítették ki, hogy ha a nitrogént szőlő alá lassan ható alakban adjuk, nemcsak a termés-hozam lesz sokkal nagyobb, de a must cukortartalma is jelentősen szaporodik.

Aratógépek beszerzése.

Hazánk legtöbb vidéken most folynak az alkudozások gazda és aratók között a jövő évi aratószerszám megkötésére vonatkozólag; így azután rövid néhány hét alatt legtöbb gazdaságban eldől az a kérdés is, hogy aratógépek beszerzése a jövő idényre tervbe vétessék-e, vagy nem. A múlt esztendőben megtartott aratógép próbák, különösen a nagy körülményekkel rendezett mezőhegyesi verseny megmutatták, hogy az aratógépek mai alakjukban kész, használható és jó gépek, amint az a Köztelek évkönyvében foglalt jelentésben bővebben ki van fejtve; a kéveköti-gépnek természetesen komplikált szerkezetétől a gazda, különösen a kisebb javítóhelyek az ügyes gépészszel nem rendelkező, sok esetben idegenkedik, a marokrakó aratógép mai alakjában azonban minden viszonyok között fontos segédeszközt képez a gazdaságban. Tudvalevő dolog, hogy ilyen aratógépek még hazánkban nem készülnek; ez abban leli magyarázatát, hogy az aratógép szükséglet nálunk mai napig aránylag csekély és nagyon változó volt, úgy, hogy egy gyár sem terhelte meg az aratógép gyártásra való költség berendezéssel, így legelső gyáraink ezen a téren a nagy amerikai világgépek képviselőjére szorítottak. A mezőhegyesi versenyen a marokrakó gépek közül a legelső díjat az állami nagy arany érmet Kühne E. által bemutatott Osborne marokrakó aratógép nyerte, miután e cégnél az előjegyzések ilyen gépekre, fűkaszalókra és kéveköti gépekre is már nagy számban beérkeztek, ezen az uton kéri a t. gazdaközönseget, hogy esetleg szükségletéről a céget mielőbb értesíteni sziveskedjék; a szükséglet megrendelése Amerikából t. i. e napokban megtörténik, miért is kívánatos volna eziránt a tájékozódást megnyerhetni, nehogy mint a lefolyt idényben az egész készlet időelőtti elkéltése folytán későbbi megrendelések foganatosíthatók ne legyenek. Bővebb fölvilágosítással szívesen szolgál Kühne E. gazd. gépgyára Mosonban és Budapesten, VI. Váci-körút 57/a.

Sátoralja-Ujhelyi piac. 1897. dec. 10.

I. o.	II. o.		I. o.	II. o.	
	ft	kr		ft	kr
10 gr. zsemlye	2	—	7	50	—
10 grammonkint	—	—	8	—	06
Abajóc-kenyér	20	18	24	22	—
Rozs-kenyér	18	16	—	—	—
Marhabús	48	44	22	18	—
Borjús	60	—	24	20	—
Báránbús	40	36	—	—	—
Sertésbús	56	—	20	16	—
Szalonna	64	—	2 20	1 80	—
Pátens gyertya	56	—	—	—	—
Öntött gyertya	46	—	—	—	—
Szappan	24	—	11 80	10 50	—
Egy tojás	2	—	—	—	—
» kiló mák	28	24	7 70	7 50	—
» vaj	75	70	6 20	5 50	—
Sertészsír	80	76	6 20	6 10	—
Liszt 100 kiló	20 60	15 40	12	10	—
» 1 »	22	—	—	—	—
Borsó 100 kiló	18	17	5 50	5 40	—
» 1 »	20	18	—	—	—
Lencse 100 »	12	8 00	—	—	—
» 1 »	14	9	—	—	—

Vármegyei Hivatalos Rész.

1055. sz./főisp. 97. T. Zemplén-vármegye főispánjától.
Pályázati hirdetmény.

A nyudijazás folytán megüresedett homonai járásorvosi állásra, a melylyel évi 500 ft tisztii fizetés és 100 ft utiátalány élvezete van egybekötve, pályázatot hirdetek.

Pályázók felhivatnak hogy az 1883. évi I. t. c. 1. és 9. §. I. pontja 3-ik bekezdésében előírt minősítésüket, s ennek kiegészítésül a nagyméltóságú m. kir. belügyministerium 1893. évi 80099. szám alatt kelt rendeletével szabályozott tisztii orvosi vizsgának letételét igazoló bizonylattal felszerelt kérvényeiket hozzám bezárólag 1898. évi január hó 20-ig nyujtsák be, mivel későbbben érkező folyamodványokat figyelembe venni nem fogok.

S.-A.-Ujhely, 1897. decembe hó 9-én.
Molnár, főispán.

22935/97. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 fősölgabirónak.

Folyó 21078. szám alatt kelt felhívásom kapcsán a földmivélsügyi minister Ó Nagyméltóságának folyó évi 7584/eln. számú intévényé folytán tudomásul vétel és közzététel végett tudatom tekintetes fősölgabiró úrral, hogy a ragadós tüdőlobnak jelenlegi elterjedéséhez mérten, és a német kormány által folyó évi október hó 22-én 58. sz. alatt közzétett kimutatás szerint a szarvas marháknak Németországba való bevittele a ragadós tüdőlob esetleges behurcolásának veszélye miatt ez idő szerint Nyitra és Pozsony vármegyékben tilos.

Együttal megjegyzem, hogy oly törvényhatóság területéről, melynek területén csak egy községben is ragadós tüdőlob megállapított vagy uralkodik, a miről a szakértők a nekik hetenként megküldött „Földmivélségi Ertesítő”-ből hiteles tájékoztatást merithetnek, szarvasmarhát Németországba szállítani feltétlenül tilos, tekintet nélkül arra, hogy az illető törvényhatóság neve a német kormány által időnként közzétett kimutatásba felvétt-e?

S.-A.-Ujhely 1897. november 2.

Matolai Etele, alispán.

24762. sz. T. Zemplén vármegye alispánjától.

Hirdetmény.

A honvédelmi minister Ó nagyméltósága folyó évi 75001 szám alatt kelt intévényével a népfelkelő élelmezési járulnoki állásra pályázatot nyitván, ezt azzal teszem közhirrre, hogy a pályázati kérvények, — melyekben a nyelvismeret is megjelölendő — 1898 évi február hó 1-ig hozzám nyujtandók be.

A pályázati hirdetmény a vármegye iratárában a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1897. évi nov. 26.

Matolai Etele alispán.

24075. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 fősölgabirónak.

Alábbi ministeri körrendeletet tudomásvétel, alkalmazkodás és a tolonc-állomások vezetőinek megfelelő kitanitással végett másolatban kiadom.

S.-A.-Ujhely, 1897. november 18.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

M. kir. belügyminister 95925/V. v. szám valamennyi törvényhatóságnak. A kereskedelemügyi m. kir. minister ur, 1897. évi október hó 3-án 56007. szám alatt kelt átirata folytán felhívom a törvényhatóságot, hogy szigoruan utasítsa a területén fekvő tolonc-állomások vezetőit, miszerint ezentúl tolonc- illetve kényszerutleveleket munkás csapatok és a toloncsabályzat 2. §-ában felsorolt kategóriákba nem tartozó egyének részére ne állítsanak ki, minthogy azok a kereskedelemügyi m. kir. ministeriummal egyetértőleg létrejött megállapodás szerint, a vasuti közegek által többé nem fognak elfogadtatni. Egyszersmind felhívom a törvényhatóságot arra is, hogy a kereskedelemügyi m. kir. ministerium részéről a m. kir. államvasutak igazgatóságához 1897. évi október hó 3-án 56007. szám alatt intézett és másolatban ide zárt rendeletében foglaltak felől a nagyközönség, de kiváltképen a munkaadók és munkások ez ideig gyakorlat követéséből származható közetkezményekre, a lehető legkiterjedtebb módon figyelmeztessenek. Budapesten, 1897. évi november hó 8-án a minister helyett: **Latkóczy Imre** s. k. államtitkár.

Melléklet másolata.

95925. M. B. számhoz. Kereskedelemügyi minister 56007. számú rendelet másolatának másolata. A m. kir. államvasutak igazgatóságának. A kényszerutlevelek kiállítására és a toloncok díjmentes szállítása körül az utóbbi időben észlelt és az igazgatóság által bejelentett visszaélések tárgyalása során a m. kir. belügyminister ur hozzájárult azon javaslatomhoz, hogy addig is, míg a toloncsabályzatnak tervbe vett revíziója alkalmával a toloncok szállítása a vasutak érdekeinek megóvása szempontjából megfelelő módon újból szabályoztatni fog, munkáscsapatoknak és a toloncsabályzat 2. §-ában felsorolt kategóriákba nem tartozó egyéneknek kényszerutlevél alapján díjmentes vasuti továbbítását indokolja az a körülmény hogy — 1., munkásoknak — kényszerutlevél mellett való továbbításáról a toloncsabályzatban említés nem történik, ily csapatok hazaszállítására az illető munkaadók kötelezhetők; — 2., egyes személyeknek kényszerutlevéllel történő továbbítása visszaélésekre szolgáltat alkalmat, amint azt az utóbbi időben bejelentett számos eset tanúsítja; kétségtelemm teszük ugyan is ezen ese-

tek, hogy némely egyénekre nézve hasznos annak tudata, hogy kényszerutlevéllel ingyen juthatnak oda, ahova szándékoznak, holott ha tudják, mikép a rendes toloncozás útján a többi toloncok közt fognak továbbítani, vonakodni fognak az országban való barangolástól. Felhívom az igazgatóságot, hogy az állomási és a vonatkísérő személyzetet utasítsa, hogy ezentúl csakis a toloncsabályzat 2. §-ában felsorolt a m. kir. államvasutak hivatalos lapjának f. évi 3. számában 176106/1896. szám alatt ez ez ügyben kiadott rendeletben és más megnevezett kategóriákba tartozó egyéneknek toloncozása határozattal ellátott kényszerutleveleik ismerjék el érvényeseknek és díjmentes utazásra jogosítóknak, ellenben — munkás csapatokat és a toloncsabályzat 2. §-ában felsorolt kategóriákba nem tartozó egyéneket, még ha szabályszerűen kiállított kényszerutlevelet mutatnának is elő, a díjszabályszerű menetdíj lefizetésére kötelezzék: amennyiben pedig a kocsiiban érvényes menetjegy nélkül találtatnának, ellenük az üzletszabályzat 21. §-a értelmében járjanak el. Budapesten, 1897. évi október 3-án. A minister helyett: **Vöröss** s. k. államtitkár.

22070. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 fősölgabirónak.

Tudomásulvétel és közhirrététel végett kiadom.

S.-A.-Ujhely, 1897. október 22.

Matolai Etele alispán.

Másolat.

Földmivélsügyi magyar királyi minister. 7287/eln. szám. Valamennyi törvényhatóságnak. Folyó évi augusztus hó 29-én 5854/eln. szám alatt kelt rendeletem hatályon kívül helyezése mellett haladéktalan közzététel végett értesitem a törvényhatóságot, hogy a cs. kir. osztrák belügyminister ur folyó évi október hó 13-án 32.002. szám alatt és folyó évi október hó 20-án kezdődő érvényességgel a következő intézkedéseket léptette életbe. A) Magyarországot illetőleg: I. Ragadós tüdőlob miatt a szarvasmarháknak Ausztriába való bevitelle Magyarország következő törvényhatóságainak területéről tilos: a) vármegyék: Arva-, Liptó-, Nyitra-, Pozsony (Csallóköz-sziget területének kivételével), Szepes-, Trencsén- és Turóc-vármegyék. b) Városok: Pozsony. Ezen törvényhatóságok területéről a szarvasmarhák mindazonáltal a bécs-szent-marxi esütörtöki és szombati vesztegvásárookra azonnali levágás céljából bevihetők, az 1896. évi július hó 23-án 48110. szám alatt kelt köredekletben (az 5-ik számú Allategészségügyi Ertesítőnek a kiegészítő rész 84-ik lapján közölt II/a pontjában) közölt feltételek mellett. — II. Ragadós száj- és körömfájás miatt a sertéseknek és kérődzőknek (szarvasmarhák, juhok és kecskék) Ausztriába való bevitelle Magyarország következő törvényhatóságainak területéről tilos: a) Vármegyék: Alsó-Fejér, Bács-Bodrog, Békés, Hunyad, Nógrád és Torda-Aranyos. b) Városok: Arad, Debreczen, Kolozsvár és Ujvidék. A ragadós száj- és körömfájás miatt az ausztriai forgalomból kiültott fentebbi vármegyék járványmentes községeiből származó egészséges szarvasmarhák a bécs-szent-marxi vesztegvásárookra az 1896. évi augusztus hó 5-én 18644. szám alatt kelt itteni körrendeletben (a 6-ik számú „Allategészségügyi Ertesítő”-nek a kiegészítő rész 99-ik lapján közölt II/b. pontjában) foglalt feltételek mellett mindazonáltal továbbra is bevihetők. — III. Sertésvesz miatt a sertések bevitelle Ausztriába a következő törvényhatóságok területéről tilos: a) Vármegyék: Abauj-Torna, Alsó-Fehér, Arad, Bács-Bodrog, Baranya, Bars, Békés, Berég, Bihar, Borsod, Brassó, Csanád, Fejér, Gömör-Kishont, Győr, Hajdu, Hármszék, Heves, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Kisküüllő, Kolozs, Komárom, Maros-Torda, Moson, Nagy-Küküllő, Nógrád, Nyitra, Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun, Pozsony, Somogy, Sopron, Szabolcs, Szatmár, Szeben, Szepes, Szolnok-Doboka, Temes, Tolna, Torda-Aranyos, Torontál, Udvarhely, Ung, Vas, Zala és Zemplén. b) Városok: Kecskemét, Kolozsvár, Nagyvárád, Szabadka, Szatmár-Németi, Szeged és Zombor. — B) Horvát-Szlavonországot illetőleg: I. Ragadós száj- és körömfájás miatt a sertéseknek és kérődzőknek (szarvasmarhák, juhok, kecskék) Ausztriába való bevitelle Horvát-Szlavonország Szerém-vármegyéjéből és az ezen vármegye által körülzárt városokból. A ragadós száj- és körömfájás miatt az ausztriai forgalomból kiültott fentebbi vármegye járványmentes községeiből származó egészséges szarvasmarhák a bécs-szent-marxi vesztegvásárookra az 1896. évi augusztus hó 5-én 48644. sz. alatt kelt itteni körrendeletben (a 6-ik számú „Allategészségügyi Ertesítő”-nek a kiegészítő rész 99-ik lapján közölt II/b. pontjában) foglalt feltételek mellett mindazonáltal továbbra is bevihetők. — II. Sertésvesz miatt a sertések bevitelle Ausztriába Horvát-Szlavonország következő törvényhatóságainak területéről tilos: Belovár, Léba-Kobava, Pozsega, Szerém és Zágráb-vármegyék, valamint az ezen vármegyék által

Karácsonyi és ujévi ajándékokra
legalkalmasabb cikkek bevásárlási helye.

Ocassio!

Van szerencsém b. vevő közönségem tudomására juttatni, miszerint tulhalmazott áruraktáram kisebbitése céljából összes raktáramon levő cikkeimet, ugymint:

Legfinomabb angol ruhaszövetek, vászon- gyapju- és selyemszövetek, mindenféle kendők, fekete ter- nók, battiszt- és kreton-szövetek. Nanking-, chiffon- és lepedő-vászon, piquet, barket, flanell-cheviott-szövetek. Férfi- és női fehérneműek. Nap- és esernyők. Nyakkendők. Szepességi asztalneműek nagy választékban leszállított árban árusítom.

Midőn ezen kedvező alkalomra vevő közönségem szives figyelmét felhívni bátorkodtam, maradtam kiváló tisztelettel

Gottlieb Ignacz

Sátoralja Ujhely. (Rákóczy- és főuteza sarkán.)

Férfi-öltöuyök mérték után pontosan és a legujabb divat szerint készíttetnek.

Nincs többé szükség vegyi festészetre.

Mindenki festhet minden színben és árnyalatban ruhát és fehérneműt

tizenöt perc alatt
Korszakalkotó találmány 500% megtakarítással.

MAYPOLE SOAP

angol festő-szappan.

legujabb találmány házi festésre, fest minden színben és árnyalatban. Tizenöt perc alatt mindenki egy kevés forró vízzel és ezzel az angol festőszappannal ruhát, bluzt, függönyt, zsebkendőket, selyem- és cérna-kezttyűt, inget, harisnyát, gallért, selyem szöveteket, szalagot, csipkét, atlaszt, bársonyt, strucc- tollat, hánes-kalapot stb megfesthet. A festés szin- tartó, és nem fakul. Minden ruhát ujja és modernné varázsol. Méregmentes és a szövetet nem rontja. **Egy darab 40 kr. (fekete és tegetthof 50 kr.)** és ezzel egy női blouze megfesthető. Minden darabhoz használati utasítás van mellékelve.

Szabadalmazva az egész világon.
The Maypole Company Limited, London.

Főraktár S.-A.-Ujhely és környéke részére:
WIDDER GYULA gyógyszer-tárában.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszér ellentáll az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvény- nel, csúznál, tagszaggatásnál és meghűlések- és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi- szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszer-tárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszer-tár Budapest. Be- vásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.**
RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Oltványokról szedett háromszor permetezett 10,000 darab fur- mint vessző eladó

Ambrózy Nándor

szőlőbirtokosnál.

Az vételár ezrenként 6 frt.,

Oltványtövekről szedett 200,000 drb.

Furmint sima vessző

a legnemesebb fajokból ezrenként 6 frtjával csomagoltan 20% előleg mellett tavaszi szállításra kapható:

Lácza László
szőlőbirtokosnál
Sárospatakon.

Első rangu hazai gyártmány.

Gözcseplők

Pontos cím:

ELSŐ MAGYAR

GAZDASÁGI GÉPGYÁR

részvény-társulat

BUDAPEST.

Magyarország legnagyobb és egyedüli gazdasági gépgyára mely a gazdálkodáshoz szükséges **ÖSSZES** gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakszavagó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni.

Részletes árjegyzékkel és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szecs-kavágók.

Morzsolók.

Szomorú — de igaz,

hogy öltözékeinkre nagyobb gondot fordítunk mint egészségünk- re. Ha ruháinkon a legparányibb szakadékot észle- lünk sietünk azt legott eltüntetni, nehogy nagyobbodjék, de de ha ez testi egészségünk- nál az eset, számba se vesszük. Egy kis köh-gés, fűfájás, emésztési zavarok stb. mit tesz az? Úgyet se vetünk rá. Hát ez **vétkes könnyelműség**, mely később keservesen megboszulja magát rajtunk, mert valamint a kis szakadékból nagy lesz, épp úgy a kis bajból nagy baj keletkezik, ha kellő intézkedés nincsen a kéznél. A legtöbb betegség kutterfása a gyomor rendetlen működése a mit idejekorán használva. Egger kellemes ízű **Sodapasztillája** csakhamar beszűntet (1 doboz ára 30 kr.) A tüdő, torok mellbajok köhögéssel, rekedtséggel s elnyálkásodással kezdőd- nek. Egger kitűnő ízű **Mellpasztillája** megóv bennünket a bajtól teljes biztossággal (1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próbá doboz 25 kr.)

Kaphatók minden gyógyszer-tárban S.-A.-Ujhelyben: **Widder Gyula, Kincsesy Péter, Cs. Buday Akos** urak gyógyszer-tárban. Főraktár: Nádor gyógy- szertár (Dr Egger Leo és Egger J.) Budapest Váci-körut 17.

The Continental Bodega Company
Valódi hamisítatlan
Külföldi borok
• Portbor.
• Sherry.
• Madeira.
• Marsala.
• Malaga.
• Tokajregonda-sal.
Legjobb
bevásárlási forrása
Raktár:
Kein Albert
és
Malarsik György
uraknál.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására juttatni, miszerint a korona-utca 609. sz. a saját házam- ban lévő jól berendezett

Butor raktáramat

véglegesen megszüntetni szándékozom, miért is a raktáron lévő összes árukat **az előállítási áron alól adom el.**

Raktáramban csakis jó és solid készítményű, még a legkényesebb izlésnek is megfelelő áruk vannak, mely kedvező alkalmat felhasználás végett tisztelettel ajánlja

Jelenek Ádám
S.-A.-Ujhelyben.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntője Kassán, vám-utca 12. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legujabb tapasztalatok szemmel tartásával, czélszerűen és gondosan gyártott jóhírnevű gépeit, nevezetesen:

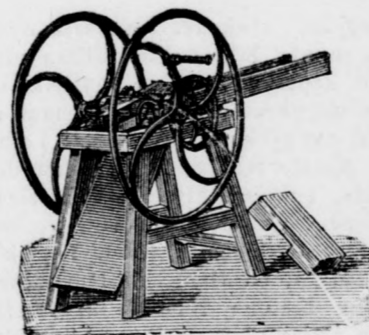
Szecs-kavágókat kézi vagy jár- gányhajtasra.

Repavagókat és tengeri morzsolókat.

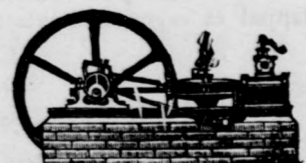
Olajsajtókat és olajmag pörkö- löket.

Örlő- és daráló malmokat. Prog- ress-tisztító gépeket, lisztosz- taiyozó hengereket.

Olajmag zuzókat

Továbbá mindennemű szivattyukat, gőz- gépeket és gőzkazánokat. Szeszgyár berende- zéseket, m. p. Henze-fűzők, kavaró-készülékek, malata- és burgonya zuzókat stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak **jelentékeny készletét tartjuk állandóan raktáron.**

Gazdasági gépeink képes-, valamint öntödénknak gyártmányai **árjegyzékét** kívánatra ingyen és bér- mentve küldjük.

Palais Royal

a fő- és székváros legnagyobb áruháza
ORLAISÁNDOR, perzsa császári, spanyol királyi udvari szállító.
 Budapest, Koronaherceg-utca 8. (Harisch-bazár.)
 Gyémánt-utánzott ékszerek, valódi arany- és ezüst-foglalatban, fülbevalók, gyűrűk,
 melltűk, gyöngyök stb. tíz évi jótállás mellett.

Chinai ezüst-árak

30 évi jótállás mellett.

Vajtartók, cukortartók, kenyérgosarak 1-50, 2-—, 2-50, 5 frt és feljebb,
 gyümölcslátók, kenyérgosarak 2.50 frttól 7-50, 15 frt és feljebb,
 evőkészletek párja 1-50, 2-50, 3-75,
 evőkészletek egészen komplett kivitelben 12-—, 20-—, 30-— és feljebb,
 gyertyatartók párja 2-50, 3-—, 3-50, 5 frt és feljebb,
 cognac-készletek 2-—, 3-—, 5 frt és feljebb,
 kenyérgosarak 2-50 kr.

Valódi párisi legyezők.

gáz, selyemesipke, marabu és structoll darabja —50, —75, 1-—, 1-25, 1-50 frttól 500 frtig,
 valódi ezüst fogantyus botok 3-50, 5-—, 7-50 és feljebb,
 valódi svájci zseborák 3-—, 4-50, 6-50 és feljebb,
 színházi látások 2-—, 2-75, 3-50, 5-— és feljebb,
 finom bőr díszműtárak, u. m. szivar- és levél-tárcák cimerral vagy monogrammal stb. stb.,
 czélszerű nászajándékok.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

A Dr. EGGER-féle Injectio Hamamelis Virginica

a leghatásosabb külszer (befecskendezés) férfiak és nőknél, új és idült folyások valamint esőbántalmak orvoslására. A Hamamelis Virginica tropicus növény rendkívüli hatása a nyákhártyára orvosiilag már régen el van ismerve, úgy hogy ezen különben is szerencsés összetételű Injectio ennek köszönheti gyógyerejét 2—3 üveg használata a legmakacsabb bajt tetemesen javítja, illetve meggyógyítja. Egy üveg ára 70 kr., a pénz előleges beküldése mellett postán bérmentve: 1 üveg 1 frt 05 kr., 2 üv. 1 frt 75 kr. 3 üv. 2 frt 45 kr. Főraktár: Gyógyszertár a „Nádor”-hoz Budapest, VI., Váci-körút 17.
 Kapható S.-A.-Ujhelyben **Kincsessy Péter** gyógyszerész urnál.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulírott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10—50 évig terjedő

Törlesztési kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

Előfizetési felhívás

„KÉPES CSALÁDI LAPOK”

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

A „Képes Családi Lapok” már a XX. évfolyamába lépett. Önérettel jelentjük ezt a tényt a magyar olvasóközönségnek akkor, midőn egyuttal felhívjuk, hogy legyen szives továbbra is azon érdeklődést tanúsítani lapunk iránt, melyet eddig tanúsított.

A „Képes Családi Lapok” multja legjobb bizonyíték amellett, hogy míg egyrészt bezagot potoltunk, másrészt az olvasóközönség igényeit tökéletesen kielégítettük. Ismételten elmondhatjuk, hogy kitűzött célunkat elértük, mert lapunk jelenleg már az ország minden vidékén a legtöbb művelt magyar család kedvelt házi barátja.

A „Képes Családi Lapok” fennállás óta már több hasonirányú vállalat támadt, melyek részben megszűntek, részben tengődnek. Nem kutatjuk az okokat, hanem egyszerűen megköszönjük az olvasóközönségnek bizalmát s újból kérjük: előlegezzék azt nekünk lapunk XX-ik évfolyamára is.

A „Képes Családi Lapok” a legolcsóbb és azért a legelterjedtebb képes hetilap! Megjelenik minden héten bő szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalommal és külön beköthető regénymelléklettel.

A „Képes Családi Lapok” havonként kétszer „Hölgyek Lapja” című felíves mellékletet ad, párisi divatképekkel és bő divattudósítással s így egy külön divatlapnak tartását feleslegessé teszi.

A „Képes Családi Lapok” olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifjú és öreg külön s egyuttelve élvezettel olvashatja.

A „Képes Családi Lapok”-ba a régi és újabb írói és költői garda minden számottevő tagja dolgozik.

A „Képes Családi Lapok”-nak regényei, elbeszélései, rajzai, humoreszkjei költeményei kedélynemesítő olvasmányok. Irányzikkiveivel a társadalom minden kérdéseire kiterjeszkedik. Orvosi és egyéb cikkei pedig tanulságosak.

A „Képes Családi Lapok” minden évben négy külön beköthető regényt ad mellékletül előfizetőinek.

A „Képes Családi Lapok” borítéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdések és feleletek tárháza.

A „Képes Családi Lapok” előfizetői díjtalanul közölhetik gondolataikat az „Előfizetők postája”-ban.

A „Képes Családi Lapok” képei lehetőleg alkalomszerűek, diszesek és tanulságosak.

A „Képes Családi Lapok” a lehető legjobb cikkeket igyekszik nyújtani s hogy hivatásának megfelel, azt legjobban bizonyítja immár XX. évi fennállása mit eddig hazánkban egyetlenegy hasonló irányú lap sem volt képes elérni; bizonyítják továbbá azon előkelő és kitűnő írók és írók nevei, kiknek nagybecsű műveit csaknem minden számban élvezheti az olvasó s akik közül büszkén említjük fel dr. Tolnai Lajos szerkesztőt kivül: Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Radó Antal, Rákosi Jenő, Temérdek (Jeszenszky Dániel), Lauka Gusztáv, Rudnyánszky Gyula, Tölgyesi Mihály, dr. Feleki Sándor, Méry Károly, J mbor Lajos, Dombai Hugó, Kenézy Csátár, Pécsi D. Anzelm, Kósa Ede. — Beniczkyné Bajza Lenke, B. Büttner Lina, G. Büttner Julia, Tutsek Anna, Buday Sándorné, Csernecky Gyuláné, Nagyváradai Myra, K. Beniczky Irma, Mericzay-Karossa Irma, Fanghne Gyujtó Izabella, Ábrányiné Katona Klementin, H. Havassy Ilona, V. Gaál Karolina, Karlovsky Ida, Harmath Lujza, Kéray Elza, Vörös Julanna neveit stb.

A „Képes Családi Lapok” előfizetési ára a „Hölgyek Lapja” című divatlappal és regénymelléklettel együtt:

Egész évre 6 frt — kr.
 Félévre 3 frt — kr.
 Negyedévre 1 frt 50 kr.

A „Képes Családi Lapok” annak, aki az előfizetési összeget és azonkivül még 80 kr. csomagolási és postaszállítási díjat egyszerre beküldi, elismerésül 4 regényt küld díjtalanul.

A „Képes Családi Lapok” mutatószámokat ingyen és bérmentve küld mindazoknak, akik eziránt — legcelszerűbben levelezőlapon — hozzáférnek.

A „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala
 Budapest, V., Vadász-utca 14. (Saját házában).

A már évek óta fennálló

Első zemplén-megyei honi butor-csarnok

S.-a.-Ujhelyben, a főtéren

a „Vörös ökör” épület emeleti helyiségeiben

ajánlja 3 teremben nagyszerűen berendezett

BUTORGYÁRI TELEPÉT

hol is minden e szakba vágó asztalos- és kárpitos butorok valamint fantasie- és dizs butor, szalon, boudoir, ebédlő- és fogadó-termek részére szükséges bútorok barok és rokokó-stílusban a legegánsabb kivitelben jutányos áron kaphatók.

Üzletemben lévő áruk a legjobb minőségűek s jutányosságban minden versenyt felülmúlnak.

Egyidejűleg van szerencsém a m. t. közönség becses tudomására hozni, hogy butort vásárolni szándékozók kényelmére ugyancsak a „Vörös ökör” épületében, földszinten egy boltelhelyiséget béreltem ki, hol is saját gyártmányaimból szintén egy kiváló nagy butortermet rendeztem be, melyben ebédlő és háló-szobák, valamint szalonok készen és felállítva a csak gondolható legszebb kivitelben vannak s jutányos áron kaphatók.

Számos látogatást és pártfogást kérve maradtam

kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

Akar ön jó cognacot inni?

Kérjen mindig csak

TOKAJI COGNACOT

TOKAJ VAROS CZIMERÉVEL

(kigyós kereszt a hármass hegyen.)

mert különben értéktelen hamisítványt kap.

Valódi Tokaji Cognac kapható:

minden nagyobb fűszer- és csemege-kereskedésben és gyógyszerertárban.

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁR
TOKAJ.